Omgevingsdienst
Rivierenland

Jaarstukken 2020

Omgevingsdienst Rivierenland

Datum : 5 maart 2021
Versie : Definitief

Inhoudsopgave

BESLUITVORMING JAARSTUKKEN 2020 2
INLEIDING JAARSTUKKEN 2020 3
JAARVERSLAG 11
TOTAAL OVERZICHT 13
PROGRAMMA'S 16
PROGRAMMA 1: VERGUNNINGVERLENING 17
PROGRAMMA 2: TOEZICHT EN HANDHAVING 24
PROGRAMMA 3: SPECIALISTEN EN ADVIES 30
PROGRAMMA 4: KETENTOEZICHT 35
PARAGRAFEN 38
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 39
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 43
FINANCIERING 44
BEDRIJFSVOERING 46
JAARREKENING 49
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 57
CONTROLEVERKLARING 59
BIJLAGEN 62
OVERZICHT INVESTERINGEN 63
KWALITEITSCRITERIA 2.2 64
RAPPORTAGE CRITERIA KRITIEKE MASSA (IN RELATIE TOT KC 2.2) 65
GELDERS ONDERZOEK TOETSING EN BORGING KRITIEKE MASSA 66
BIJDRAGE DEELNEMERS 67

Besluitvorming jaarstukken 2020

Procedure

De jaarstukken kennen de volgende bestuurlijke procedure:

januari - maart 2021 Ambtelijke voorbereiding

22 maart 2021 Technische behandeling door hoofden financiën en OGO-leden

22 maart 2021 Behandeling door het Dagelijks Bestuur

23 maart 2021 Mogelijkheid tot indienen van zienswijzen

De deelnemers kunnen tot uiterlijk 21 juni 2021 schriftelijk een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur.

21 juni 2021 Behandeling in het Algemeen Bestuur

5 juli 2021 beslist het Algemeen Bestuur over de jaarstukken. Daarbij worden de eventuele zienswijzen betrokken die door de deelnemers zijn ingediend.

5 juli 2021 Vaststelling jaarstukken 2020 door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland, gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling van de jaarstukken 2020,

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2020 van de Omgevingsdienst Rivierenland conform voorliggend ontwerp vast te stellen;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 juli 2021.

de voorzitter,	de secretaris,
---	---
C.A.H. Zondag	A. Schipper

Inleiding Jaarstukken 2020

Inleiding
Hierbij bieden we u de jaarstukken 2020 aan van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). In het jaarverslag ziet u dat veel van de geformuleerde ambities zijn gerealiseerd. Wij zijn dan ook trots dat dit met elkaar is gerealiseerd. De komende jaren gaan we verder met de doorontwikkeling van de ODR.

Bij de aanbieding van deze jaarrekening vindt u ook de controle verklaring van de accountant. De accountant heeft vastgesteld dat de rekening een getrouw beeld vertoond van de financiele stand van zaken van de ODR. Ook heeft de accountant geconstateerd dat alles rechtmatig is verlopen. De controle verklaring is achter de jaarrekening opgenomen.

In deze jaarrekening worden de cijfers gepresenteerd ten opzichte van de berap 2020.

Financieel resultaat
De jaarrekening laat een positief resultaat zien. Het voordelig saldo voor bestemming bedraagt € 1.269.227. In de programmarekening is een toelichting gegeven op het resultaat. Voor de bestemming van het resultaat wordt een apart voorstel aan u aangeboden.

Actualiteiten
COVID-19
De coronapandemie vroeg in 2020 net als van iedereen in Nederland of beter gezegd in de wereld de nodige aanpassingen en flexibiliteit. Thuiswerken werd steeds meer de nieuwe maatstaf. Voor onze medewerkers en voor de ODR als totaal heeft dit impact gehad. We zijn productiever geweest dan de voorgaande jaren, maar hebben helaas minder kunnen investeren in de gewenste ontwikkeling en groei.

Toename vergunningsaanvragen
Bovendien zagen we vanaf de zomer als gevolg van de maatregelen een sterke toename in het aantal vergunningsaanvragen. Inwoners en ondernemers in Rivierenland bedachten hun vakantiegeld te besteden aan het verbouwen van het huis of bedrijfspand. De afdelingen Vergunningverlening en Specialisten en Advies merken de toename nog steeds in hun werk en het is belangrijk voor ODR om de werkdruk goed te blijven managen. Per saldo is het aantal afgeronde aanvragen behoorlijk hoger dan begroot.

Meer administratieve controles
Het toezicht is ook waar nodig aangepast. Zo worden bijvoorbeeld bij het team toezicht milieu meer administratieve controles gedaan. Ook wordt nagegaan of het echt noodzakelijk is om bij bedrijven en bouwplaatsen langs te gaan.

1,5 meter loket voor inwoners en ondernemers
Er ontstond ook een mooi initiatief waarin we samen met gemeenten zagen hoe belangrijk het is om partnerschap te blijven versterken om inwoners en ondernemers goed te blijven helpen. Samen met de gemeenten Neder-Betuwe en West Betuwe riepen we het 1,5 meterloket in het leven en steeds meer gemeenten sluiten zich aan. Dit loket is speciaal bedoeld voor ondernemers die snel maatregelen willen nemen om tijdens de coronacrisis en steeds wisselende maatregelen toch door te kunnen gaan met hun onderneming.

Ook in 20201 zullen we per keer moeten kijken wat de (on)mogelijkheden zijn in ons werk om zo aan te sluiten bij de landelijke maatregelen.

Koers
In de zomer van 2020 werd na een mooi traject en goede gesprekken met stakeholders zoals (Keten)partners, bestuurders, Raden en medewerkers de nieuwe koers 'Van Meerwaarde voor u' door het Algemeen Bestuur van ODR vastgesteld. De gekozen richting vindt u hieronder nog even kort weergegeven.

Missie
Omgevingsdienst Rivierenland heeft vergunningverlenende, toezichthoudende, handhavende (VTH) en adviserende taken op het gebied van de leefomgeving. We zijn en blijven een financieel gezonde uitvoeringsdienst die deze taken uitvoert. Dat willen we de komende vijf jaar steeds beter doen door:

Visie
- ons ***partnerschap*** te versterken
- ***meerwaarde*** te bieden met onze dienstverlening

Strategie
En door ons te focussen op onderstaande negen thema's:
1. Nog betere dienstverlening
2. Verbinden van uitvoering en beleid
3. Aantrekkelijke werkgever zijn
4. Sensitiviteit ontwikkelen
5. Relaties intensiveren
6. Gelijk speelveld – iedereen gelijk behandelen
7. Kwaliteit is onze basis
8. Kennis ontwikkelen
9. Innoveren

Uitvoering
Nu de koers is vastgesteld is dit project klaar. De borging van de koers en de manier waarop we het de komende vijf jaar willen uitvoeren wordt beschreven in het concernplan. Het concernplan is in september door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en in het laatste kwartaal is de planning ontwikkeld en zal de uitvoering in 2021 starten.

<u>Klanttevredenheid</u>
Wij werken continu aan het verbeteren van onze dienstverlening. Dit monitoren wij door het permanent uitvoeren van klanttevredenheidsonderzoeken. Sinds januari 2020 is het aantal producten waarover de klanttevredenheid wordt gemeten uitgebreid, o.a. met de producten van het team juridische zaken. Daarnaast is de uitvraag op een aantal andere producten geïntensiveerd. Hierdoor zijn alle afdelingen binnen het primaire proces betrokken bij het klanttevredenheidsonderzoek:

Team vergunningverlening bouw
- Vooroverleg bouw
- Vergunningverlening bouw

Team vergunningverlening milieu
- Melding activiteitenbesluit
- Vooroverleg milieu
- Vergunningverlening milieu

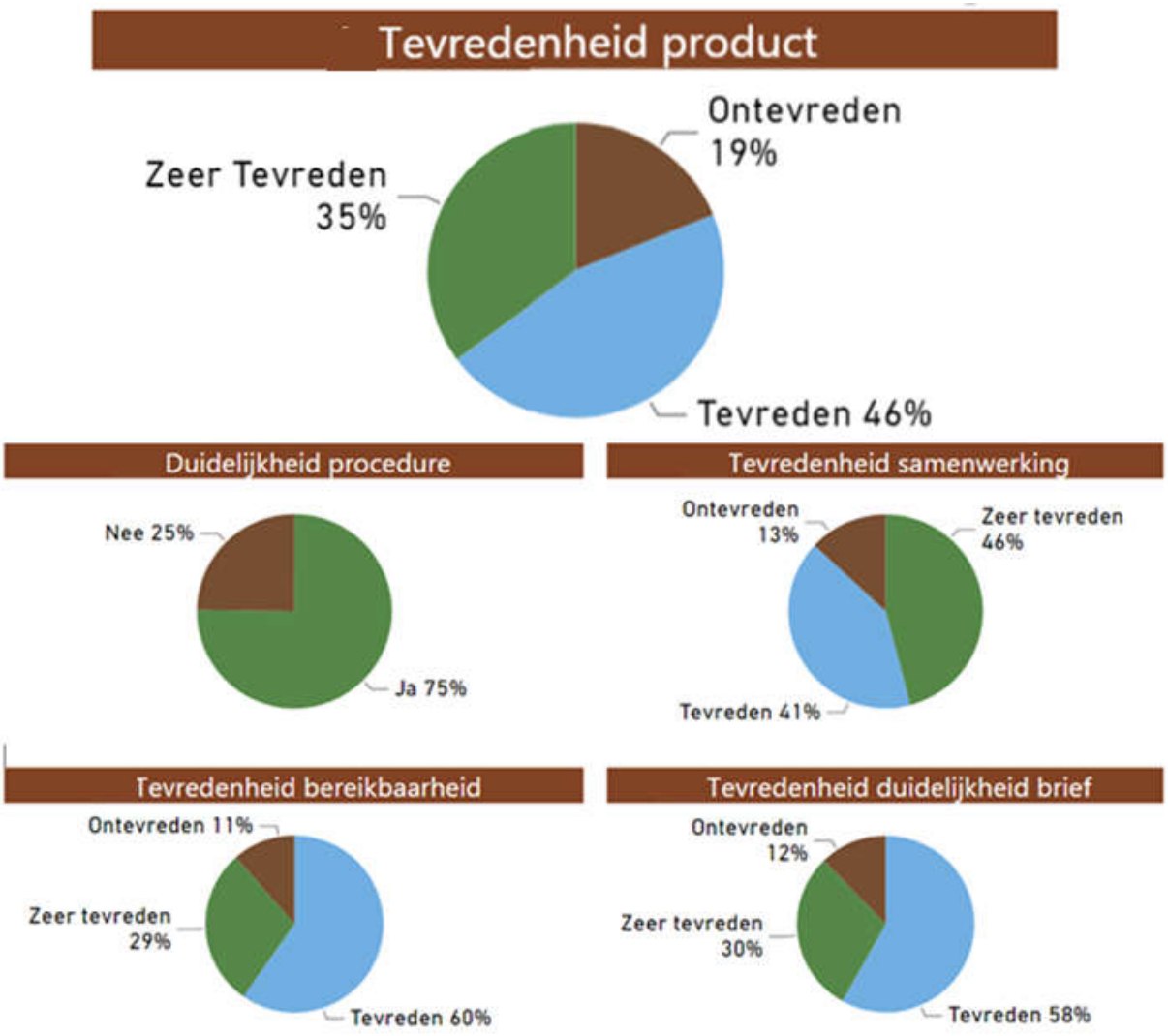
Team toezicht bouw
- Toezicht bouw

Team toezicht milieu
- Toezicht milieu

Team specialisten en advies
- Enkelvoudige adviezen

Team juridische zaken
- Beëindiging handhaving
- Bezwaar
- Beroep
- Hoger beroep

Een paar **feiten** over de resultaten van 2020:
- In totaal ontvingen 2997 klanten een klanttevredenheidsonderzoek.
- Er kwamen 724 reacties binnen.
- Het responspercentage is daarmee 24%.
- Van de 724 respondenten gaven 608 personen aan (zeer) tevreden te zijn.

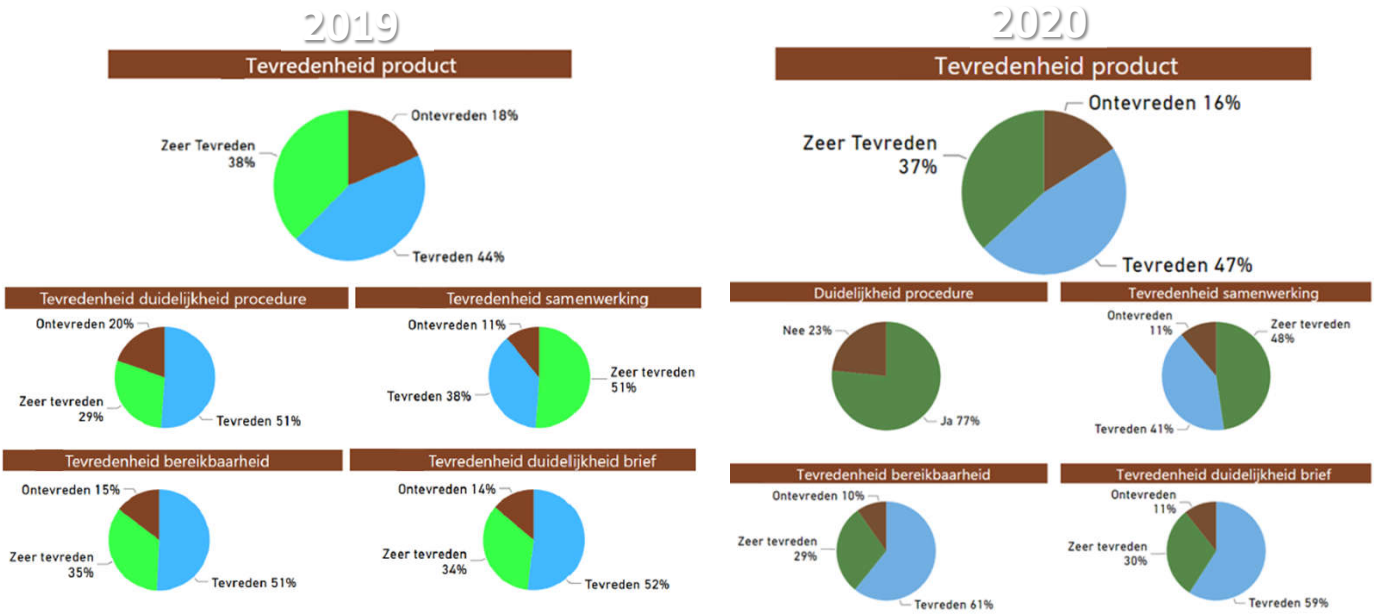
Werken aan klantgerichtheid werkt!

Alle teams bij de ODR werken aan het ontwikkelen van klantgerichtheid. Het doel is om onze dienstverlening steeds verder te verbeteren door te leren van de feedback uit de klantreacties. In 2019 startte het project klantgericht werken waarin wij onder andere gewerkt hebben aan het herschrijven van onze brieven naar B1 taalniveau, het verbeteren van onze (telefonische) bereikbaarheid en het ontwikkelen en verbeteren van de persoonlijke communicatie – face to face communicatie (klantgericht werken).

Om te beoordelen of het werken aan deze thema's geleid heeft tot een hogere klanttevredenheid maken we een vergelijk ten opzichte van het resultaat van 2019.

84% Tevreden klanten in 2020 ten opzichte van 82% tevreden klanten in 2019

In 2019 werd er nog geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd over de producten van het team juridische zaken, daarom hebben wij in het volgende overzicht de resultaten van dit team uit het resultaat van 2020 gehaald. Wanneer we dit één op één vergelijken, zien wij een stijging van twee procentpunt ten opzichte van vorig jaar. Overigens zijn de keuzemogelijkheden bij de vraag over de duidelijkheid van de procedure aangepast.

Ook in 2021 blijven wij werken aan onze dienstverlening en monitoren wij de klanttevredenheid via klanttevredenheidsonderzoeken. Vanwege de overgang van S4O naar Open Wave houden we rekening met een beperkte uitvraag klanttevredenheid in het eerste kwartaal van 2021. Pas wanneer Open Wave operationeel is kunnen we inschatten in hoeverre er bepaalde aanpassingen gedaan moeten worden om de juiste informatie uit Open Wave te krijgen, waarmee we de gewenste klanttevredenheidsonderzoeken uit kunnen vragen.

Wel verwachten wij dat COVID 19 extra onzekerheid met zich mee brengt. De werkzaamheden zijn het laatste kwartaal onevenredig gegroeid. De verwachting bestaat dat dit een nadelig effect zal hebben op de afhandelingsduur. Meestal resulteert dit in een verlaging van de klanttevredenheid.

<u>Omgevingswet</u>

In samenwerking met de gemeenten in Rivierenland, met ketenpartners en met andere omgevingsdiensten bereidt de ODR zich voor op de Omgevingswet. Wat betekent de wet voor ons werk, de opdrachtgevers en de inwoners en bedrijven? De samenwerking wordt vormgegeven door een Regiegroep. Hierin zitten de projectleiders Omgevingswet van de gemeenten en de ODR en vertegenwoordigers van Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat en Provincie. Met ingang van 1 januari 2021 sluiten ook GGD en VRGZ hierbij aan.

De Regiegroep constateerde eind 2019 dat er diverse onderwerpen zijn waarover colleges en/of gemeenteraden een besluit moeten nemen om de VTH-taken onder de Omgevingswet goed te kunnen uitvoeren. De Regiegroep heeft in januari een notitie opgeleverd waarin staat om welke onderwerpen het gaat. Deze onderwerpen zijn meegenomen in de gezamenlijke 'Roadmap Omgevingswet'. Vóór de zomer van 2020 is deze Roadmap aangepast aan de nieuwe datum van inwerkingtreding (1 januari 2022); de herziene Roadmap is begin oktober vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

In 2020 is aandacht besteed aan diverse aspecten van de Omgevingswet, zoals participatie, dienstverlening, afstemming met ketenpartners, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en voorbereiding van de opleidingen.

Voor participatie is in beeld gebracht wat de randvoorwaarden en regels zijn vanuit de wet en over welke zaken een besluit genomen moet worden. In relatie tot de uitvoering van VTH-taken is de belangrijkste vraag of en zo ja voor welke buitenplanse aanvragen de gemeenteraad participatie verplicht wil stellen. Hierover heeft de Regiegroep een advies opgeleverd; dit wordt in 2021 verder geconcretiseerd.

Wat betreft dienstverlening is er begin 2020 een bijeenkomst georganiseerd voor ambtelijke opdrachtgevers, projectleiders Omgevingswet van de gemeenten, ketenpartners en medewerkers ODR over de zogenaamde 'serviceformules'. De Regiegroep is vervolgens aan de slag gegaan met de snelserviceformule en de ontwerpformule (intake- en omgevingstafel).
Er zijn oefenbijeenkomsten georganiseerd voor de intake- en omgevingstafel; de leerervaringen worden benut bij het inrichten van de intake- en omgevingstafel. Daarnaast is een brede bijeenkomst met medewerkers van gemeenten en ODR georganiseerd over de snelserviceformule. Over beide serviceformules zal voorjaar 2021 een notitie voor de Colleges worden opgeleverd.

Voor de afstemming met ketenpartners is relevant dat de Omgevingswet meer integraal werken vereist. Met ketenpartners VRGZ en GGD Gelderland-Zuid is een lijst opgesteld van situaties waarin zij betrokken willen worden bij de beoordeling van buitenplanse initiatieven. De gemeente kan deze lijst gebruiken om te kijken of deze partners uitgenodigd moeten worden bij een omgevingstafel. En de ODR kan deze lijst gebruiken om te zien of deze partners betrokken moeten worden bij de beoordeling van een vergunningaanvraag. Eind 2020 is afgesproken om deze lijst te verbreden naar andere ketenpartners, zoals Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat. Najaar 2020 is een overleg gestart tussen de gezamenlijke Gelderse omgevingsdiensten en de Provincie. Om te beginnen is geïnventariseerd wat Provincie en omgevingsdiensten met elkaar moeten regelen voor de Omgevingswet en inmiddels is gestart met de uitvoering.

Voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet hebben we voorjaar 2020 in beeld gebracht wat er precies moet gebeuren. Voor de ODR is met name van belang dat de aansluiting om aanvragen te kunnen ontvangen wordt gerealiseerd; hiervoor zijn acties vereist bij zowel ODR als gemeenten (aanwijzen van de ODR als behandeldienst). Ook is gesproken over een mogelijke samenwerking voor toepasbare regels. Eind 2020 was duidelijk dat vier gemeenten willen meedoen in een gezamenlijke aanpak.

Tot slot de opleidingen: voorjaar 2019 hebben de Gelderse omgevingsdiensten de opleiding voor alle medewerkers gegund aan de Academie voor Openbaar Bestuur. De opleidingen zullen grotendeels plaatsvinden in 2021.

Begin 2021 leek er opnieuw onzekerheid te ontstaan over de datum van inwerkingtreding, dit door de val van het kabinet. Mogelijk zouden de Eerste of Tweede Kamer de behandeling van het Ontwerp Koninklijk Besluit, waarin de datum van inwerkingtreding wordt vastgesteld, controversieel verklaren; dat is echter niet gebeurd. De behandeling van dit Ontwerp Koninklijk Besluit is de laatste formele stap die nog moet worden gezet om de Omgevingswet inclusief de vier Aanvullingswetten definitief per 1 januari 2022 in te laten gaan.

<u>Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)</u>
In de eerste helft van 2020 heeft de ODR een projectplan gemaakt voor de interne invoering van de Wkb.

ODR leverde ook een bijdrage aan het onderzoek van Berenschot naar de financiële en personele consequenties van de Wkb. Een belangrijke uitkomst was dat Wkb ervoor zorgt dat er taken wegvallen bij gemeente waar geen kosten meer voor gemaakt hoeven te worden en waar ook geen leges voor geheven worden. Dit is niet in overeenstemming zoals is afgesproken in het bestuursakkoord tussen het Rijk en VNG.

Tussen het Rijk, VNG en andere belangenorganisaties worden nog gesprekken gevoerd over hoe nu verder te gaan met de Wkb. Ondertussen worden wel landelijk, regionaal en binnen de ODR voorbereidingen getroffen om de wet per 1 januari 2022 in te voeren:

Landelijk: de Wkb is niet controversieel verklaard na de val van het kabinet in januari 2021. In het voorjaar zal een artikel 2 onderzoek financiële verhoudingswet worden uitgevoerd en het Rijk heeft extra middelen vrijgemaakt voor het financieel ondersteunen van pilots;
Regionaal: in Gelderland Zuid wordt, met ondersteuning van VNG en Rijk en samen met het bedrijfsleven, een ambassadeursnetwerk opgestart om meer pilots van de grond te krijgen en de Wkb onder de aandacht te brengen binnen het bedrijfsleven. Er zijn 18 netwerken beoogd in Nederland. De ODR sluit aan bij het netwerk in Gelderland Zuid. De trekker van dit netwerk is de gemeente Nijmegen. In de regio Rivierenland heeft 1 bouwbedrijf zich gemeld voor het doen van een pilot (bouwplan in Meteren, gemeente West Betuwe). Samen met de gemeente West Betuwe neemt de ODR deel aan deze pilot;
Binnen de ODR: het eigen project voor de interne implementatie van de Wkb is in het voorjaar van 2021 weer opgestart, waarbij de hiervoor genoemde pilot input geeft. Een belangrijke component van het eigen project is het in beeld brengen van de financiele gevolgen van de Wkb voor de ODR en haar opdrachtgevers.

<u>Stikstof lokale maatregelen om nieuwe projecten door te laten gaan</u>
Al meer dan een jaar beheerst stikstof het nieuws. De politieke onrust rond het Programma Aanpak Stikstof maakte duidelijk dat het dossier stikstof een vast onderdeel van ons werk moest worden.

De bestuurlijk opdrachtgevers gaven ons samen met de gemeenten de opdracht om te werken aan een lokaal maatregelen pakket. Elke gemeente stelt de specifieke maatregelen zelf vast. Zo kunnen nieuwe projecten en initiatieven gewoon doorgaan.

Uiteraard is de insteek om zoveel mogelijk extra financiële investeringen voorkomen en daarom wordt er steeds gekeken naar koppelingen met bestaande initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn stoppende (agrarische) bedrijven en verduurzaming van bedrijven(terreinen).

Het onderwerp stikstof is onderdeel geworden van de ODR handboeken, brochures en in het stroomschema vergunningverlening. Ook is de stikstofkaart ontwikkeld. De kaart helpt bij de informatievoorziening richting gemeenten en tijdens de vergunningverlening. De inbedding van stikstof in het interne proces is bijna afgerond, begin 2021 gaan we ermee werken.

<u>Aanbesteding VTH-applicatie en AFAS</u>
In 2019 is besloten tot een aanbesteding van een nieuwe VTH-applicatie samen met twee andere omgevingsdiensten in Gelderland. Eind 2019 startte de implementatie. In de eerste helft van 2020 is een aantal procesbeschrijvingen opgeleverd, die dienen als basis voor de inrichting, en is een training gegeven aan de applicatiebeheerders en de superusers. Door het op afstand werken vanwege Corona kost de implementatie meer tijd en afstemming dan

gepland; daarom werd besloten de livegang uit te stellen. Eind 2020 is er heel hard gewerkt en zijn de voorbereidingen getroffen voor de livegang in januari 2021.

Ook voor de financiële administratie en het nieuwe HR-systeem vond een aanbesteding plaats. De BVEB stopt met de dienstverlening op deze thema's. ODR greep dit moment aan om te bepalen wat we de komende jaren willen verbeteren. Twee punten waren in de aanbesteding belangrijk:

- Alle administraties moeten met elkaar in verbinding staan, waarbij digitalisering en automatisering een grote rol spelen.
- De ODR wil de financiële en de personeelsadministratie zelf uitvoeren.

Met de bedrijfssoftware van AFAS Software beschikken we over één volledige integrale oplossing. Het doel van de nieuwe bedrijfssoftware is dat alle processen op één plek bereikbaar zijn. Ook biedt de software ondersteuning van het systeem op een breder palet aan HR-processen. Dit gaat samen met meer eigenaarschap bij medewerkers en afdelingshoofden/coördinatoren. De implementatie is in volle gang en vanaf 1 april 2021 gaan we volledig over naar het systeem van AFAS Software.

Klantgericht werken

In de eerste helft van het jaar is na een evaluatie besloten om een tweede project te starten voor klantgericht werken. Het plan 2.0 is gestart met de uitvoering in het najaar. Er zijn teamplannen opgeleverd waarin per team staat beschreven wat zij in 2021 gaan doen om volgens de vastgestelde visie op klantgerichtheid te gaan werken. Ook hebben vergunningverleners en toezichthouders de training: 'Hoe voer je een goed klantgesprek?' gevolgd. De training zal jaarlijks terugkeren zodat in drie jaar tijd alle vergunningverleners en toezichthouders de training hebben gevolgd en zo in staat zijn nog betere klantgesprekken te voeren. Ook is er een abonnement Texamen afgesloten zodat alle medewerkers hun teksten via deze tool kunnen laten checken en aanpassen naar de standaarden van taalniveau B1.

PFAS

Op veel plekken in Nederland komen lage concentraties PFAS in de bodem voor. Om te voorkomen dat er te veel schadelijke PFAS in de bodem terecht komt is er in Nederland in 2020 een tijdelijk handelingskader opgesteld. Op basis van het landelijke kader is het belangrijk lokaal in kaart te brengen wat de historische belasting is geweest van een gebied. Zo kan vastgesteld worden hoeveel PFAS in de bodem zit.

Omgevingsdienst Rivierenland heeft een kaart gemaakt waarop staat hoeveel PFAS op iedere plek in de grond zit. De regels voor het verplaatsen van grond staan in het Besluit bodemkwaliteit. De kaart helpt om te kijken hoeveel PFAS in de grond zit die wordt verplaatst en hoeveel PFAS in de grond zit op de plek waar de grond naartoe gaat.

Ontwikkeling bij het bestuur

De samenstelling van het algemeen bestuur was in 2020 als volgt:

Deelnemer	AB-lid	Mutaties
Gemeente Buren	Dhr. P.A.J.M. (André) van den Hurk	m.i.v. 17 februari 2020
Gemeente Culemborg	Mw. M. (Monica) Wichgers	
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede	
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. N (Nees) van Wolfswinkel	
Gemeente Tiel	Dhr. F. (Frank) Groen	
Gemeente West Betuwe	Mw. J. Hartman	tot 6 juli 2020
Gemeente West Betuwe	Mw. S. (Sietske) Klein - de Jong	m.i.v. 5 oktober 2020
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. S.A.M. (Sander) Bos	tot 17 februari 2020
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. R.G.M. (René) Cruijsen	m.i.v. 6 juli 2020
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag	
Provincie Gelderland	Dhr. J (Jan) van der Meer	

De samenstelling van het dagelijks bestuur was in 2020 als volgt:

DB lid	Functie	Mutaties
Mw. M. (Monica) Wichgers	Lid	m.i.v. 23 maart 2020
Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede	Lid (plv voorzitter)	
Dhr. S.A.M. (Sander) Bos	Lid	tot 27 januari 2020
Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel	Lid	m.i.v. 14 september 2020
Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag	Voorzitter	

Binnen het DB waren de inhoudelijke portefeuilles in 2020 als volgt verdeeld:

Taak	DB lid
Voorzitter	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag
Plaatsvervangend voorzitter DB	Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede
Nog betere dienstverlening	Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel
Verbinden van uitvoering en beleid	Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede
Aantrekkelijke werkgever zijn	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag
Sensitiviteit ontwikkelen	Mw. M. (Monica) Wichgers
Relaties intensiveren	Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel
Gelijk speelveld – iedereen gelijk behandelen	Mw. M. (Monica) Wichgers
Kwaliteit is onze basis	Mw. M. (Monica) Wichgers
Kennis ontwikkelen	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag
Innoveren	Mw. M. (Monica) Wichgers
Voorzitterschap Bestuurlijk opdrachtgeversoverleg	Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede
Plaatsvervangend voorzitter BOGO	Mw. M. (Monica) Wichgers
Bestuurlijke vertegenwoordiging bij inhoudelijke kwesties	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag

De secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur is de heer drs. A. Schipper.

Leeswijzer
De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag vindt u de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording bevat de beleidsmatige toelichting op de zaken die de ODR in 2020 heeft uitgevoerd. In de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede van de programma's gegeven. De basis hiervoor is de begroting 2020 na wijziging (Berap 2020) zoals vastgesteld in de AB-vergadering van 5 oktober 2020.

In de jaarrekening vindt u de balans met de toelichting hierop. Vervolgens komen de programmarekening, de toelichting op het resultaat en de controleverklaring van de accountant aan bod. In de bijlagen vindt u achtereenvolgens het overzicht investeringen, het overzicht robuustheid ODR, het overzicht procescriteria ODR en tenslotte een actueel overzicht van de realisatie van de deelnemersbijdrage. Ook zijn in deze jaarstukken de KPI's opgenomen die in het Gelderse stelsel worden gehanteerd.

Volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) volgt het jaarverslag de begroting. Dat betekent dat de opbouw van dit jaarverslag en de jaarrekening is gebaseerd op de begroting die anderhalf jaar geleden door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Sinds die tijd is er veel gebeurd. U werd daarover geïnformeerd met de bestuursrapportage 2020 en in de managementrapportages.

De opzet van het jaarverslag
Dit jaarverslag gaat in op de realisatie van de doelstellingen uit de geactualiseerde programmabegroting 2020 van de Omgevingsdienst Rivierenland. We rapporteren over de uitkomsten aan het einde van het jaar zoals we die hebben gerealiseerd per 31 december 2020 en lichten afwijkingen toe.

Betekenis en toepassing van de kleuren
In dit jaarverslag wordt het stoplichtmodel gebruikt om de realisatie aan te geven. Per programmaonderdeel stellen we de volgende vragen ten aanzien van resultaat, tijd en middelen:

- Resultaat: Is het gelukt om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren?
- Tijd: Is het (deel)resultaat binnen de afgesproken tijd gerealiseerd?
- Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend geweest?

Resultaat en Tijd
Bij Resultaat en Tijd is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

☺	Ja, dit is gelukt	😐	Dit is deels gelukt	☹	Nee, dit is niet gelukt

Middelen
Bij Middelen is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

☺	Ja, de uitgaven zijn op of binnen het budget gebleven	😐	n.v.t.	☹	Nee, budget is overschreden

Het betreft hier het resultaat van het jaar 2020 per 31 december. Bij middelen werkt het totaliseren per programma anders dan bij resultaat en tijd. Als een programmaonderdeel rood scoort, hoeft het hele programma nog niet rood te scoren. De totaalscore van het programma is afhankelijk van de grootte van de afwijkingen per programmaonderdeel.

Voorbeeld 1: Een programmaonderdeel scoort oranje op resultaat en de andere onderdelen scoren groen. Ondanks de deels gerealiseerde onderdelen is de totale uitkomst van het programma groen, omdat de score 'gemiddeld' groen is.

Voorbeeld 2: Als twee programmaonderdelen rood scoren met elk een overbesteding van € 30.000 en er één programmaonderdeel is met een onderbesteding van € 100.000, dan scoort het totale programmaonderdeel groen. Dit omdat op het totaal van het programma dan een onderbesteding van € 40.000 gerealiseerd is.

Totaal overzicht

Resultaat eind 2020	Resultaat	Tijd	Middelen	
Programma 1: Vergunningverlening				
Programma 2: Toezicht en handhaving				
Programma 3: Specialisten en advies				
Programma 4: Ketentoezicht				

Programma 1 – Vergunningverlening
Te bereiken effect
De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Belangrijkste aandachtspunten
1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen
2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit
3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ ambities
4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers

Toelichting:
Ondanks de toename in werkaanbod op het gebied van bouwen door Corona, is het gelukt om vrijwel al het werk op een adequaat niveau af te ronden. Dit terwijl de toename in menskracht (de middelen) verhoudingsgewijs is achter gebleven; mensen zijn moeilijk te werven. Er zijn wel risico's voor de kwaliteit als de situatie blijft voortduren. Het is niet in alle gevallen gelukt om te voldoen aan het gewenste niveau van dienstverlening: doorlooptijden zijn toegenomen en het aantal contactmomenten met burgers en bedrijven is verminderd. Het werkaanbod is in de laatste maanden van 2020 nog extra toegenomen. Dit door Corona, maar ook door de invoering per 1 januari 2021 van strengere eisen op het gebied van energie bij nieuwbouw (BENG).

De stikstofcrisis, Corona en de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn en blijven onderwerpen waarover met het bestuur en opdrachtgevers afstemming wordt gezocht.

Programma 2 – Toezicht en handhaving
Te bereiken effect
De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.

Belangrijkste aandachtspunten
1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht
2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving
3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht
4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders
5. Piket neemt toe in belang
6. Meer strafrechtelijke aanpak, naast bestuurlijk bestraffend optreden

Toelichting:
Team toezicht milieu heeft in 2020 over het geheel genomen iets onder het werkprogramma gewerkt. Corona bemoeilijkte het inwerken van nieuwe medewerkers. Ook vroegen verschillende ondernemers om uitstel van een controle. Bedrijven met een groot besmettingsrisico zijn niet gecontroleerd.

Team toezicht bouw heeft over heel 2020 gewerkt binnen de begrote uren. Er werden minder werken gestart en afgerond dan geraamd. De piek in werkzaamheden bij vergunningen zit met name in de kleinere bouwwerken waar toezicht minder tijd aan besteedt en de piek treedt later op bij toezicht. Voor wat betreft meer strafrechtelijke aanpak: er zijn op enkele onderdelen vervolgstappen en aanscherpingen gerealiseerd in de implementatie van de Landelijke Handhaving Strategie (LHS) om dit te realiseren.

Programma 3 – Advisering
Te bereiken effect
De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving.

Daarnaast worden handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld.

Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.

Belangrijkste aandachtspunten
1. Realiseren van de werkprogramma's.
2. Adviseren vanuit de 'omgevingswet gedachte.
3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers.
4. Door ontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen.

Toelichting:
Over het algemeen wordt continu gewerkt aan de aandachtspunten uit het programma en worden deze ook gehaald, ondanks de moeilijke omstandigheden vanwege Corona. Uit de managementrapportage blijkt dat er in 2020 veel meer werkaanbod is afgewikkeld dan vooraf ingeschat was. In goede verbinding met onze deelnemers zijn we ons aan het voorbereiden op de implementatie van de Omgevingswet. Met name vanuit Juridische Zaken vinden portefeuillehoudersoverleggen plaats over lopende dossiers. Daarnaast is het hele jaar gewerkt aan de inrichting van de nieuwe bedrijfsapplicatie Open Wave die S4O zal gaan vervangen. Door verschillende omstandigheden is de implementatiedatum twee keer opgeschoven. Medio januari 2021 wordt Open Wave in gebruik genomen. Tenslotte is op het gebied van GEO-informatie een aantal kaarten (bijv. stikstof) ontwikkeld die de uitvoering van bepaalde taken goed ondersteunen.

Programma 4 – Ketentoezicht
Te bereiken effect
Vanuit het Rijk worden, o.b.v. kwaliteitscriteria, forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond, E-waste en synthetische drugs.
2. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens
3. Kunnen optreden bij gegrond vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken.
4. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.

Toelichting:
Het aantal verwachte interventies in de asbestketen is niet gehaald. Daarnaast hebben een aantal met partners gezamenlijke informatiegerichte controles t.b.v. de analyse dierlijke bijproducten niet plaats kunnen vinden. Hierdoor kon de tactische analyse in 2020 niet worden afgerond. Dat wordt veroorzaakt door Corona waardoor minder fysieke controles gedaan kunnen worden. Corona heeft weinig invloed gehad op het uitvoeren van de administratieve controles en de risicoanalyses op actoren. Onder interventies worden zowel risicoanalyses als gerichte controles begrepen.

Programma’s

Programma 1: Vergunningverlening

Wat hebben we bereikt?

Doel

Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de WABO, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten.

Wettelijk Kader

- WABO
- Bouwbesluit 2012
- Woningwet
- Activiteitenbesluit
- Wet milieubeheer
- Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen
- Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR
- Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basis Registratie Personen (BGR)
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)
- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

De afdeling Vergunningverlening van de ODR handelt uit naam van de deelnemers aanvragen van omgevingsvergunningen af. Dit doen we op een juiste, tijdige en kwalitatief goede manier.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities.	Frequent driehoeksoverleg bestuur/beleid/uitvoering.		
Uitvoeren afspraken opdrachtgevers.	Opdrachtgevers zijn tevreden over de dienstverlening.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Onderwerp:	Essentie ervan:
Corona	Corona heeft in Nederland een grote impact. In de eerste maand (maart) van Corona in Nederland, heeft de ODR ingeschat dat het werk bij vergunningverlening op het gebied van bouwen binnen 6-8 weken fors terug zou lopen. Deze inschatting bleek

	onjuist. Er is in de periode vanaf maart véél meer werk binnen gekomen. Vooral veel kleinere aanvragen zijn ingediend, informatie opgevraagd, vooroverleggen ingediend. Veelal door particulieren voor een aanbouw, opbouw, dakkapel enz. ten behoeve van hun eigen huis. Dit zijn geen lokale ontwikkelingen, maar deze ontwikkelingen zijn landelijk. In de tweede helft van 2020 is het aantal aanvragen en informatie verzoeken verder toegenomen ten opzichte van de periode vanaf maart. Dit i.v.m. Corona en (in december) door het van kracht worden van strengere landelijke eisen op het vlak van energie bij nieuwbouw (BENG). Op deze strengere eisen heeft de ODR geanticipeerd door het tijdig zoeken van extra capaciteit. Maar de arbeidsmarkt voor functies op het gebied van bouwen is krap en de stijging in het aantal aanvragen e.d. is onverwacht nog meer gestegen i.v.m. Corona. Hierdoor is de ODR niet in staat geweest om op tijd voldoende mensen aan te nemen om dit op te vangen. Dit heeft geresulteerd in langere doorlooptijden en minder contactmomenten met burgers en bedrijven. Bij vergunningverlening milieu heeft Corona tot op heden beperkt impact gehad, al is ook daar een toename te zien in meldingen en vragen om informatie
Stikstofproblematiek	In samenwerking met onze opdrachtgevers is in 2019 beleid geformuleerd hoe met bouwaanvragen om te gaan nu er meer en zwaarder getoetst moet worden aan de gevolgen van bouwplannen op Natura 2000 gebieden. Dit beleid heeft ervoor gezorgd dat maar een zeer beperkt aantal bouwaanvragen vertraging heeft opgelopen. Bij vergunningverlening milieu is de impact van de stikstofproblematiek groter, zeker initiatieven in de agrarische sector zijn moeilijker (of op dit moment nog niet) af te handelen. Dit totdat er op landelijk en provinciaal niveau meer duidelijkheid en nieuwe wet- en regelgeving komt. Dit heeft geleid tot minder vergunningaanvragen en meer verzoeken om informatie vanuit het bedrijfsleven (en opdrachtgevers).

Toelichting op de voortgang

Toelichting speerpunten:

Op het gebied van stikstof en leges (in relatie tot Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is en wordt frequent overleg gevoerd.

Opdrachtgevers zijn over het algemeen tevreden over de dienstverlening. Dat neemt niet weg dat er door de ODR ook wel eens fouten worden gemaakt, waar opdrachtgevers vanzelfsprekend niet tevreden over zijn.

Toelichting output:

Corona heeft geleid tot veel meer aanvragen, vooroverleggen, enz. op het gebied van bouwen, dan begroot.

Op het gebied van milieu is de impact van Corona beperkt, maar speelt de stikstofproblematiek een rol: met name het aantal omgevingsvergunningaanvragen, is lager dan begroot,

terwijl het aantal externe adviezen veel hoger is. Er is veel vraag naar informatie vanuit externe partijen.

Output

Aantal producten afgewikkeld in 2020:

Hoofdproduct	Aantal: begroot (rato)	Aantal: werkelijk
Omgevingsvergunning Bouw	**5.522**	**7.670**
Vooroverleg omgevingsvergunning (bouwdeel)	684	947
Omgevingsvergunning (bouwdeel) zonder bouwkosten	398	595
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tot 10.000,-	499	646
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 10.000,- tot 25.000,-	226	237
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 25.000,- tot 50.000,-	144	218
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 50.000,- tot 75.000,-	87	81
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 75.000,- tot 100.000,-	34	62
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 100.000,- tot 250.000,-	170	206
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 250.000,- tot 500.000,-	94	87
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 500.000,- tot 750.000,-	32	14
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 750.000,- tot 1.000.000,-	18	9
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 1.000.000,- tot 5.000.000,-	56	62
Omgevingsvergunning (bouwdeel) van meer dan 5.000.000,-	8	9
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tijdelijke bouw	21	33
Intrekken omgevingsvergunning (bouwdeel)	109	142
Meldingen (bouwdeel)	996	1.066
Wettelijk advies derden (bouwdeel)	35	32
Vergunningverlening bouw advies extern	1.729	2.641
Vergunningverlening bouw advies intern	182	583
Omgevingsvergunning Milieu	**1.008**	**1.267**
Omgevingsvergunning (milieudeel)	79	52
Omgevingsvergunning milieuneutraal veranderen	20	17
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)	15	18
Intrekken omgevingsvergunning (milieudeel)	31	25
Meldingen (milieudeel)	458	467
Maatwerk voorschriften	48	31
Wettelijk advies derden (milieudeel)	-	2
Ontheffing	40	65
Vergunningverlening milieu advies extern	214	400
Vergunningverlening milieu advies intern	103	190

KPI's

KPI	Omschrijving KPI	Resultaat
Nr.	Vergunningen	
1.	% actuele milieuvergunningen (op basis van leeftijd)	80%
2.	% tijdigheid, vergunningen	99%

1a. % Actuele milieuvergunningen (op basis van leeftijd)
Drie keer per jaar (bij de maraps) vindt de beoordeling plaats of milieuvergunningen nog actueel zijn. Gezien de doorlooptijd van maximaal 26 weken voor de actualisatie is een hogere frequentie van beoordelen niet zinvol. Tijdens een beoordeling bestaat de mogelijkheid dat procedure(s) nog niet zijn afgerond. Bij de volgende KPI tellen deze dan (pas afgeronde procedures) pas mee.

In 2018 zijn we projectmatig gestart met de actualisatie van de vergunningen. Sindsdien is het % actuele milieuvergunningen gestegen. Deze KPI geeft aan dat 80% van de type C inrichtingen beschikken over een actuele milieuvergunning. Dit is een lichte stijging ten opzichte van de vorige marap (78% actueel). Alleen de inrichtingen waarvan bekend is welke leeftijd de vergunningen hebben zijn hierbij beschouwd. Tevens omvat het alleen de inrichtingen waarvoor wij de uitvoerende organisatie zijn op het gebied van vergunningverlening en toezicht/handhaving.

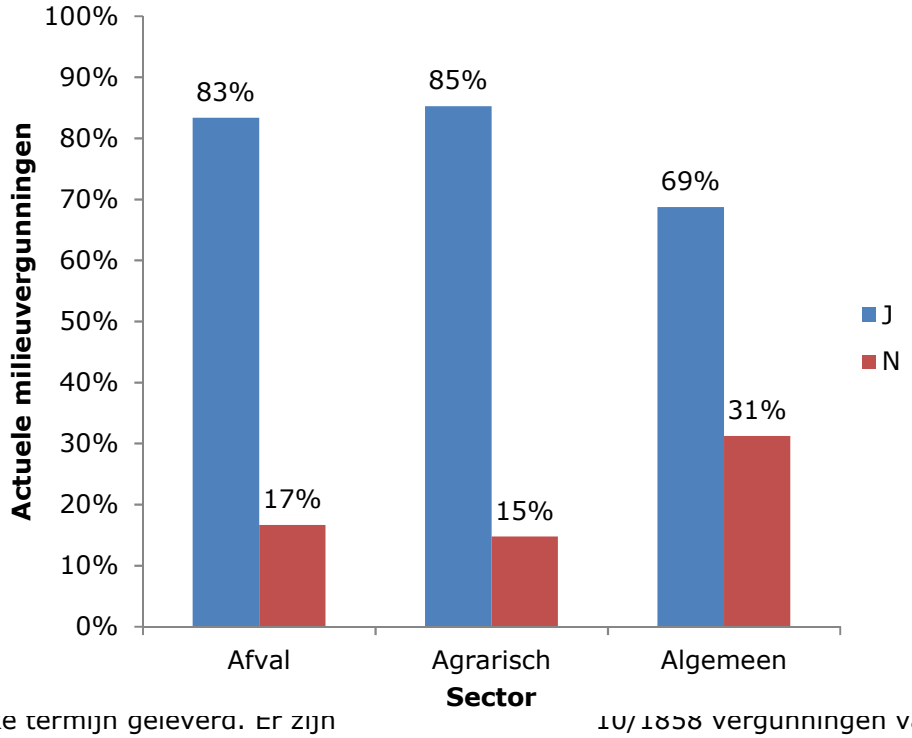
Per sector zijn de volgende veranderingen te zien ten opzichte van de vorige marap:

- Een stijging van 7% actuele vergunningen in de sector afval;
- Een stijging van 1% actuele vergunningen in de sector agrarisch;
- Een stijging van 2% actuele vergunningen in de sector algemeen.

Met name de sectoren afval en algemeen bieden ruimte voor verbetering.

Soort bedrijf	**J**	**N**	**Eindtotaal**
Afval	83%	17%	100%
Agrarisch	85%	15%	100%
Algemeen	69%	31%	100%
Eindtotaal	**80%**	**20%**	**100%**

2. %

Deze KPI geeft
binnen de wette-
lijke termijn ver-
strekt zijn.
Op dit moment
nagenoeg alle
binnen de
meeste gevallen
termijnen gehaald
verlengtermijnen.
sprake geweest v
onbepaalde tijd (a
in overleg met de
binnen de wettelijke termijn geleverd. Er zijn 10/1858 vergunningen van
rechtswege verleend. Van deze 10 vergunningen, is er één alsnog regulier vergund. Dit valt
ruim onder het percentage van 1% wat met elkaar is afgesproken.

Financiën:

Programma 1: Vergunningverlening	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BERAP	Jaarrekening 2020	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	4.821.654	3.284.064	4.815.443	4.898.281		
Incidenteel	15.925	15.925	42.965	72.636		
Overzicht						
Overhead	1.249.566	1.082.510	1.313.809	1.332.909		
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-		
Bedrag onvoorzien	-	14.000	14.000	-		
Totale lasten	**6.087.145**	**4.396.499**	**6.186.217**	**6.303.825**	**117.609**	**N**
Baten						
DVO Gemeente Buren	897.293	694.001	810.152	1.023.046		
DVO Gemeente Culemborg	485.346	416.631	505.836	486.491		
DVO Gemeente Maasdriel	853.111	444.687	597.258	898.118		
DVO Gemeente Neder-Betuwe	671.185	488.031	649.190	712.518		
DVO Gemeente Tiel	183.846	129.908	242.600	208.978		
DVO Gemeente West Betuwe	1.332.347	904.734	1.370.117	1.542.971		
DVO Gemeente West Maas en Waal	731.676	552.207	708.011	825.102		
DVO Gemeente Zaltbommel	692.184	668.657	716.715	871.952		
DVO Provincie Gelderland	22.136	113.693	-	71.264		
DVO afrekeningen (Berap 2020)	-	-	224.649	-		
Overige baten	18.857	-	251.689	39.911		
Totale baten	**5.887.980**	**4.412.549**	**6.076.217**	**6.680.349**	**604.132**	**V**
Saldo	**-199.165**	**16.050**	**-110.000**	**376.524**	**486.524**	**V**
Mutaties reserves:						
Toevoegingen	-	-	35.494	35.494	-	
Onttrekkingen	15.925	15.925	51.419	32.725	-18.694	
	-183.240	**31.975**	**-94.075**	**373.755**	**467.830**	**V**

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Programma 2: Toezicht en handhaving

Wat hebben we bereikt?

Doel

De ODR werkt aan een veilig, leefbaar en duurzaam Rivierenland. Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven de regels naleven die zijn gesteld om dat doel te helpen bereiken.
De ODR houdt geprogrammeerd toezicht en handhaaft waar nodig de relevante wet- en regelgeving. Onder toezicht wordt verstaan het verzamelen van informatie over het feit of een activiteit is toegestaan en/of wordt voldaan aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (incl. voorschriften in vergunningen e.d.). Bij handhaving wordt de sanctiestrategie gevolgd en waar nodig wordt een sanctiemiddel (last onder dwangsom of bestuursdwang) toegepast om naleving te bewerkstelligen. Daarnaast wordt er indien de sanctie strategie daar om vraag conform de Landelijke Handhaving Strategie (LHS) meer strafrechtelijke opgetreden en ook bestuursrechtelijk bestraffend.
Uniforme werkprocessen, risico- en informatie gestuurd toezicht en een goede afstemming en informatie-uitwisseling met de handhavingspartners en bevoegde gezagen dragen bij aan een efficiënte uitvoering en het voorkomen van onnodige administratieve lasten aan de zijde van burgers en bedrijven.

Wettelijk Kader

- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Wet milieubeheer (Wm) en andere in art. 5.1 Wabo genoemde wetten;
- Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit);
- Woningwet;
- Bouwbesluit 2012;
- Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen;
- Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR.

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

Het efficiënt en effectief organiseren en uitvoeren van de toezicht- en handhavingstaak, zoals die in opdracht van de bevoegde gezagen door de ODR wordt verricht.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Uitvoeren jaarprogramma passend binnen de afspraken met de deelnemers.	Mate waarin het afgesproken jaarprogramma is gerealiseerd uitgedrukt in aantallen producten.		
Optimaal proces van toezicht en handhaving.	% besteding productieve uren aan controles in het veld en afhandeling binnen de vastgestelde kentallen.		

Verbeteren professionaliteit toezichthouders.	Mate waarin wordt voldaan aan de landelijke kwaliteitseisen die gelden op grond van de in 2016 vastgestelde gemeentelijke en provinciale kwaliteitsverordeningen.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp:	**Essentie ervan:**
Werkprogramma's 2020	Bij het opstellen van het werkprogramma 2020 is rekening gehouden met de opgedane ervaringen uit eerdere jaren. Het totale werkprogramma voor de ODR bestaat uit de optelsom van de deelprogramma's die voor de deelnemers worden uitgevoerd. De ODR maakt voor alle deelnemers een voorstel voor een uitvoeringsprogramma 2020. Dit voorstel is besproken met de deelnemers en waar nodig wordt lokaal maatwerk toegepast. Thema's die naar verwachting in omvang zullen toenemen zijn energie, bodemkwaliteit en lichtemissie bij glastuinbouw. Er is nog steeds sprake van groei in de sector bouwnijverheid, deze zit met name in de kleinere projecten, de grotere blijven achter. Dit heeft impact op het werkvolume bij bouwtoezicht.
Risico gestuurd toezicht	Het risico- en informatie gestuurd toezicht wordt verder doorontwikkeld, echter in een deels andere vorm. Activiteiten in een hogere risicocategorie worden intensiever gecontroleerd dan activiteiten in een lagere risicocategorie. Deze toezichtfrequentie vormt samen met het inrichtingenbestand de kern van het werkprogramma toezicht milieu. Voor meer branches zijn brancheanalyses opgesteld. Zowel de toezichtsplannen per individueel bedrijf als de brancheanalyses zullen in toenemende mate bepalend worden voor de uitvoering van het milieutoezicht, zowel in aard van de controle als in frequentie. Om voor te sorteren op de omgevingswet en rekening te houden met bovenstaande wordt de wijze van programmeren hierop aangepast. Signalen vanuit ketentoezicht vragen om maatwerk die een steeds verdergaande en meervoudige aanpak vraagt, bestuursrechtelijke corrigerend, bestuursrechtelijk bestraffend en strafrechtelijk.
Kwaliteit	Om goed en adequaat uitvoering te kunnen geven aan de toezicht- en handhavingstaak zijn deskundige medewerkers nodig. Door middel van opleiding en scholing wordt ervoor gezorgd dat de medewerkers van de afdeling Toezicht & Handhaving blijven voldoen aan de geldende kwaliteitseisen. De meervoudige aanpak van overtredingen vraagt om andere vaardigheden, waarop de medewerkers getraind worden.
Uitvoering projecten ketentoezicht	De ODR voert binnen het Gelderse stelsel de stelseltaak programmering ketentoezicht uit, maar levert – net als de andere diensten in Gelderland - ook een bijdrage aan de uitvoering van het programma. De afdeling Toezicht en Handhaving reserveert jaarlijks 1,2 fte formatieruimte voor de uitvoering van de Gelderse ketenprojecten. In 2020 is deze werkwijze vervolgd, de ontwikkelde methoden hebben hun meerwaarde bewezen. Wel zal blijvend aandacht worden besteed aan de follow-up (interventies) in de vorm van concrete toezicht-, of handhaving acties. (zie ook bij risico gestuurd toezicht).

Toelichting op de voortgang
Team toezicht milieu heeft in 2020 over het geheel genomen iets onder het werkprogramma gewerkt. Corona bemoeilijkte het inwerken van nieuwe medewerkers. Ook vroegen verschillende ondernemers om uitstel van een controle. Bedrijven met een groot besmettingsrisico zijn niet gecontroleerd.

Team toezicht bouw heeft over heel 2020 gewerkt binnen de begrote uren. Er werden minder werken gestart en afgerond dan geraamd. De piek in werkzaamheden bij vergunningen zit hem met name in de kleinere bouwwerken waar toezicht minder tijd aan besteed en de piek treedt later op bij toezicht. Voor wat betreft meer strafrechtelijke aanpak: er zijn op enkele onderdelen vervolgstappen en aanscherpingen gerealiseerd in de implementatie van de Landelijke Handhaving Strategie (LHS) om dit te realiseren.

Output

Aantal producten afgewikkeld in 2020:

Hoofdproduct	Aantal: begroot (rato)	Aantal: werkelijk
Toezicht Milieu	**2.411**	**2.325**
Milieutoezicht integraal (provinciale bedrijven)	-	-
Provincie - Melden en registreren	-	-
Provincie - Meten en registreren	-	-
Provincie - E-PRTR	-	1
Provincie - Bouwen en RO	-	-
Milieutoezicht complex	146	126
Milieutoezicht integraal regulier	1.237	1.178
Milieutoezicht aspectcontrole	645	522
Administratieve beoordeling (rapportage)	5	12
Diepgaand administratief toezicht	-	1
Milieutoezicht administratief	240	365
Milieutoezicht advies intern	40	11
Milieutoezicht advies extern	39	36
Milieutoezicht juridische procedures	59	73
Toezicht bouw	**3.301**	**2.986**
Omgevingsvergunning (bouwdeel) zonder bouwkosten	356	338
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tot 10.000,-	420	327
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 10.000,- tot 25.000,-	214	155
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 25.000,- tot 50.000,-	193	145
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 50.000,- tot 75.000,-	106	65
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 75.000,- tot 100.000,-	62	27
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 100.000,- tot 250.000,-	256	128
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 250.000,- tot 500.000,-	154	72
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 750.000,- tot 1.000.000,-	42	24
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 500.000,- tot 750.000,-	26	8
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 1.000.000,- tot 5.000.000,-	75	40
Omgevingsvergunning (bouwdeel) van meer dan 5.000.000,-	10	5
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tijdelijke bouw	13	-
Meldingen (bouwdeel)	1.013	1.026
Bouwtoezicht bestaande bouw	-	143
Omgevingsvergunning (bouwdeel) intrekken	-	42
Toezicht bouw advies intern	52	70
Toezicht bouw advies extern	4	37
Bouwtoezicht juridische procedures	305	334
Klachten en meldingen	**934**	**1.070**
Klachten en meldingen	934	1.070

KPI's

KPI	Omschrijving KPI	Resultaat
	Toezicht	
3.	% volledige naleving na 1e controle (Naleefgedrag) - Milieu	73%
4a.	% van werkelijk uitgevoerde bezoeken afgezet tegen geplande aantallen werkprogramma (bouw)	87%
4b.	% van werkelijk uitgevoerde bezoeken afgezet tegen geplande aantallen werkprogramma (milieu)	90%
5	% klachten dat binnen 2 weken in behandeling is genomen en de vervolgactie is bepaald	73%
	Handhaving (succesvol afdwingen)	
7.	% tijdige hercontroles o.b.v. hersteltermijn	84%

4a. % van geplande bezoeken afgezet tegen geplande aantallen werkprogramma (bouw)
Deze KPI geeft het percentage weer van het werkelijke aantal bouwcontroles ten opzichte van het werkprogramma. Deze worden in hoofdstuk 3. 'Toelichting op de cijfers' inhoudelijk toegelicht.

4b. % van geplande bezoeken afgezet tegen geplande aantallen werkprogramma (milieu)
Deze KPI geeft het percentage weer van het werkelijke aantal milieucontroles ten opzichte van het werkprogramma. Deze worden in hoofdstuk 3. 'Toelichting op de cijfers' inhoudelijk toegelicht.

5. % klachten dat binnen 2 weken in behandeling is genomen en de vervolgactie is bepaald
Deze KPI geeft het percentage weer van klachtmeldingen, die binnen 2 weken na indiening van de klacht zijn afgerond of waarvan de vervolgactie is bepaald. Deze zijn gebaseerd op de registraties in S4O. Bij toezicht bouw wordt in 83% van de gevallen een klacht binnen 2 weken in behandeling genomen en is er een vervolgactie bepaald, bij toezicht milieu gebeurt dit in 70% van de gevallen.

7. % tijdige hercontroles o.b.v. hersteltermijn
Deze KPI geeft het aantal hercontroles dat is uitgevoerd binnen 3 weken na het afgesproken hersteltermijn (datum) weer. Het gaat hier om de geplande datum voor de hercontrole ten opzichte van de daadwerkelijke datum van uitvoering van de controle. Afgezet tegen het totale aantal hercontroles dat is gepland, waarvan de planningsdatum is verstreken. Ondanks COVID-19, is er in 84% hercontroles op tijd uitgevoerd.

Financiën:

Programma 2: Toezicht en Handhaving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BERAP	Jaarrekening 2020	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	4.133.008	3.510.715	3.850.288	3.357.798		
Incidenteel	-	-	109.811	341.673		
Overzicht						
Overhead	1.162.439	1.245.694	1.264.036	1.028.951		
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-		
Bedrag onvoorzien	-	14.000	14.000	-		
Totale lasten	**5.295.448**	**4.770.409**	**5.238.135**	**4.728.422**	**-509.713**	**V**
Baten						
DVO Gemeente Buren	659.704	673.964	760.568	616.227		
DVO Gemeente Culemborg	411.319	406.966	381.797	367.430		
DVO Gemeente Maasdriel	573.276	540.124	534.700	509.118		
DVO Gemeente Neder-Betuwe	527.062	487.903	525.523	453.463		
DVO Gemeente Tiel	433.336	397.055	394.644	378.582		
DVO Gemeente West Betuwe	991.241	962.998	1.150.164	1.012.206		
DVO Gemeente West Maas en Waal	538.296	555.899	525.431	517.764		
DVO Gemeente Zaltbommel	843.805	680.888	796.956	719.234		
DVO Provincie Gelderland (via ODRA)	267.210	112.504	290.600	219.773		
DVO afrekeningen (Berap 2020)	-	-	-89.897	-		
Overige baten	77.467	-	47.262	335.173		
Totale baten	**5.322.715**	**4.818.301**	**5.317.748**	**5.128.971**	**-188.777**	**N**
Saldo	**27.267**	**47.892**	**79.613**	**400.549**	**320.936**	**V**
Mutaties reserves:						
Toevoegingen	-	-	31.385	31.385	-	
Onttrekkingen	-	-	31.385	6.500	-24.885	
	27.267	**47.892**	**79.613**	**375.664**	**296.051**	**V**

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Programma 3: Specialisten en advies

Wat hebben we bereikt?

Doel

De ODR verstrekt adequaat en kwalitatief hoogstaand advies op onder andere het gebied van bodem, lucht, archeologie, geluid, monumenten, flora en fauna en externe veiligheid aan zowel de deelnemende gemeenten en de provincie als voor de eigen ODR-processen. De gemeenten en de provincie worden hiermee in staat gesteld om de leefomgeving duurzaam te ontwikkelen, in te richten en te beheren. De ODR adviseert gemeenten en provincie op juridisch vlak en de juridisch specialisten verzorgen de uitvoering door de ODR van bezwaar- en beroepsprocedures, handhavingsprocedures maar ook van de afhandeling van WOB-verzoeken. De ODR brengt ten slotte de administraties op orde om de informatie-uitwisseling goed te kunnen vormgeven en beheert en ontwikkelt de applicaties waarmee dat gebeurt.

Wettelijk Kader

Het wettelijk kader voor het verzorgen van deze taken ligt in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) en het omgevingsrecht. In algemene zin moet daarbij gedacht worden aan de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO), de Wet milieubeheer, en de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO). Specifiek is onder andere wet –en regelgeving zoals het Besluit bodembeheer, Besluit luchtkwaliteit, de Wet geluidshinder en de Flora en Fauna wet. Er wordt in 2020 verder voorgesorteerd op de invoering van de Omgevingswet.

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

Het programma houdt in dat:

- specialistische adviezen worden verstrekt ten behoeve van vergunning en handhavingsprocedures die door de ODR worden uitgevoerd;
- specialistische adviezen worden verstrekt aan gemeenten, provincie en eventueel overige partijen zoals het Waterschap en de Veiligheidsregio voor onder andere vraagstukken op het gebied van de ruimtelijke ordening;
- in opdracht beleidsontwikkelingen worden gefaciliteerd;
- zaken op het gebied van juridische handhaving, voorlopige voorzieningen, bezwaar, beroep, hoger beroep en WOB verzoeken worden behandeld;
- de administratief en ondersteunende werkzaamheden binnen de ODR worden uitgevoerd, en;
- de applicaties en informatievoorziening die de ODR gebruikt, worden beheerd en doorontwikkeld.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Verstrekken integrale adviezen aan opdrachtgevers	• Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan de kwaliteitscriteria.		

Behandeling juridische zaken	• Handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken worden adequaat en binnen gestelde termijnen afgehandeld.		
Ondersteuning	• Administratieve processen worden uitgevoerd conform de kwaliteit en servicetermijnen die zijn vastgelegd. • De ODR als organisatie en haar medewerkers zijn bereikbaar en reageren binnen de servicetermijnen die zijn vastgelegd.		
Informatievoorziening	• De applicaties die de ODR gebruikt, ondersteunen de medewerkers om goed het werk uit te voeren en informatie te registreren. • Medewerkers kunnen beschikken over GEO informatie. • Medewerkers kunnen – binnen de wettelijke kaders- zoveel mogelijk gebruik maken van basisregistraties • Periodiek worden managementrapportages opgeleverd.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp:	**Essentie ervan:**
Integrale benadering	De ODR adviseert deelnemers over ruimtelijke ontwikkelingen en plannen vanuit een aantal specifieke vakgebieden zoals bodem, geluid, archeologie, externe veiligheid. In de advisering smeden we deeladviezen tot een integraal advies waarbij we – vooruitlopend op de komst van de omgevingswet – kijken vanuit mogelijkheden en het oplossen van knelpunten.
Externe veiligheid	De ODR voert voor de gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid uit en ontvangt daarvoor een provinciale subsidie. Het programma heeft betrekking op onder meer het ontwikkelen van beleidsvisies op EV gebied, het ontwikkelen en beschikbaar stellen van specifieke kennis door onder meer signalerings- en risicokaarten, en het actueel houden van EV paragrafen in vergunningen van milieu-inrichtingen.
Archeologie	De ODR voert voor een aantal gemeenten in Rivierenland archeologische werkzaamheden die door deze gemeenten aanvullend worden gefinancierd. Daarnaast voert de ODR voor alle gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma archeologie uit en ontvangt daarvoor een provinciale subsidie.
Juridische zaken	De ODR voert op basis van het regionale beleid t.a.v. Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) de handhavingstaken uit voor de deelnemers. Daarnaast vertegenwoordigt zij de colleges in bezwaar en beroepsprocedures.
Goede en betrouwbare basisinformatie	Informatie uit een aantal basisregistraties worden zoveel als mogelijk aan medewerkers beschikbaar gesteld. Daarnaast is een GEO-informatiesysteem beschikbaar met zoveel mogelijk thema-specifieke kaartlagen. Dit zijn kaartlagen op het gebied van archeologie, bodem, flora en fauna/natuur etc. De management informatie is betrouwbaar en wordt maandelijks aan de opdrachtgevers verstrekt.

Toelichting op de voortgang

Over het algemeen wordt continu gewerkt aan de aandachtspunten uit het programma en worden deze ook gehaald, ondanks de moeilijke omstandigheden vanwege Corona. Uit de managementrapportage blijkt dat er in 2020 veel meer werkaanbod is afgewikkeld dan vooraf ingeschat was. We zijn ons aan het voorbereiden op de implementatie van de Omgevingswet. Ten aanzien van de 'integrale benadering' wordt bij deze voorbereidingen veel stil gestaan bij de toekomstige werkwijzen en nieuwe wet en regelgeving. Een integrale benadering zal in de toekomst vanzelfsprekend zijn. Met name vanuit Juridische Zaken vinden portefeuillehoudersoverleggen plaats over lopende dossiers. Daarnaast is het hele jaar gewerkt aan de inrichting van de nieuwe bedrijfsapplicatie Open Wave die S4O zal gaan vervangen. Door verschillende omstandigheden is de implementatiedatum twee keer opgeschoven. Medio januari 2021 wordt Open Wave in gebruik genomen. Tenslotte is op het gebied van GEO-informatie een aantal kaarten (bijv. stikstof) ontwikkeld die de uitvoering van bepaalde taken goed ondersteunen.

Output

Aantal producten afgewikkeld in 2020:

Hoofdproduct	Aantal: begroot (rato)	Aantal: werkelijk
Advies	**2.734**	**2.958**
Bodem: verstrekken bodeminformatie	659	736
Bodem: melding besluit Bodemkwaliteit	258	382
Extern advies enkelvoudig	502	589
Extern advies meervoudig eenvoudig (tot 3 deeladviezen)	37	30
Extern advies meervoudig gemiddeld (3 tot 6 deeladviezen)	26	42
Extern advies meervoudig complex (6 of meer deeladviezen)	98	106
Specialistisch advies intern	1.154	1.073
Juridische advisering	**1.004**	**1.159**
Handhavingsverzoek afgewezen	47	87
Handhavingsverzoek toegewezen	42	51
Handhavingsvoornemen	222	192
Last onder dwangsom	90	119
Last onder bestuursdwang	22	28
Bestuursdwang uitvoeren	1	-
Invordering	29	32
Beëindigen handhaving	230	258
Bezwaar	151	223
Beroep	28	25
Voorlopige voorziening	31	32
Hoger beroep	11	11
(Pre)mediation/overleg	-	-
Ingebrekstelling	2	6
Wob-verzoek	26	37
Juridisch advies extern	19	18
Juridisch advies intern	53	40

KPI's

KPI	Omschrijving KPI	Resultaat
	Handhaving (succesvol afdwingen)	
6a.	% van opgeheven overtredingen na vooraankondiging	23%
6b.	% van opgeheven overtredingen na handhavingsbesluit	63%
	Advies	
9.	% externe adviezen, dat binnen de afgesproken termijn geleverd is	44%

6a. % van herstelde overtredingen na vooraankondiging
Deze KPI zou het percentage van de mate van herstel van overtredingen voor het opleggen van een definitief besluit tot het opleggen van een dwangsom/bestuursdwang weer moeten geven. Hierbij geldt dat de zaak wel van toezicht naar handhaving is overgedragen en er een vooraankondiging is verstuurd. Er is een vooraankondiging verstuurd waarin duidelijk vermeld stond wat de overtreder moest doen om de overtreding op te heffen. In 23% van de gevallen hebben overtreders de overtreding opgeheven binnen de termijn die was gesteld. Daarmee was geen verdere handhavingsprocedures noodzakelijk.

In 2019 is al uitgebreid gekeken naar de wijze waarop de gegevens voor deze KPI worden verzameld. Daardoor wordt een onjuist (lees te laag) percentage gepresenteerd. Echter wegen de inspanningen om S4O aan te passen – in het licht van de aanstaande overstap naar Open Wave – niet op tegen de opbrengsten. We gaan Open Wave zo inrichten dat deze KPI wel goed gemeten kan worden.

6b. % van herstelde overtredingen na handhavingsbesluit
Deze KPI zou het percentage van de mate van herstel van overtredingen binnen de in het handhavingsbesluit gestelde begunstigingstermijn weer moeten geven. Indien de overtreding binnen de gestelde begunstigingstermijn is opgeheven, verbeurt de overtreder geen dwangsom. Dit percentage volgt uit de vergelijking tussen de handhavingsbesluiten die zijn opgelegd en de invorderingsbesluiten die zijn genomen van afgelopen periode.

In 2019 is al uitgebreid gekeken naar de wijze waarop de gegevens voor deze KPI worden verzameld. Geconcludeerd is dat we deze KPI niet op een juiste manier meten. Daardoor wordt een onjuist (lees te laag) percentage gepresenteerd. Echter wegen de inspanningen om S4O aan te passen – in het licht van de aanstaande overstap naar Open Wave – niet op tegen de opbrengsten. We gaan Open Wave zo inrichten dat deze KPI wel goed gemeten kan worden.

8. % externe adviezen dat binnen de afgesproken termijn geleverd is
Deze KPI geeft het percentage weer van de mate waarin externe adviezen binnen de afgesproken termijn geleverd worden. Met externe adviezen bedoelen we de adviezen die op verzoek van de partners afgegeven worden (dus interne adviezen binnen de OD's worden hier buiten beschouwing gelaten).

Zoals ook al in de eerste twee managementrapportages van 2020 aangegeven, is de betrouwbaarheid qua metingen in ons huidige VTH-systeem voor deze KPI niet acceptabel. Een verklaring hiervoor is te vinden in de Gelderland breed vastgestelde definitie van 'externe adviezen'. Niet iedere OD heeft hetzelfde takenpakket. Daar waar de ODR een breed adviespakket levert (bouwen, milieu, RO, civiel) is dit bij een andere OD beperkt tot uitsluitend externe adviezen milieu.

Financiën:

Programma 3: Advisering	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BERAP	Jaarrekening 2020	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	4.367.493	4.235.435	4.877.246	4.516.809		
Incidenteel	-	-	25.467	503.441		
Overzicht						
Overhead	1.311.374	1.404.247	1.486.368	1.482.153		
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-		
Bedrag onvoorzien	-	14.000	14.000	-		
Totale lasten	**5.678.867**	**5.653.682**	**6.403.081**	**6.502.403**	**99.323**	**N**
Baten						
DVO Gemeente Buren	889.744	775.179	917.289	975.063		
DVO Gemeente Culemborg	455.426	470.852	532.689	472.944		
DVO Gemeente Maasdriel	766.351	627.797	748.657	738.780		
DVO Gemeente Neder-Betuwe	519.744	560.680	584.036	555.336		
DVO Gemeente Tiel	263.912	357.233	311.489	308.394		
DVO Gemeente West Betuwe	1.245.091	1.086.803	1.379.089	1.570.397		
DVO Gemeente West Maas en Waal	679.365	638.438	887.444	804.202		
DVO Gemeente Zaltbommel	834.666	777.014	974.688	1.044.973		
DVO Provincie Gelderland	113.800	132.098	-	-		
Subsidie Archeologie	20.000	43.848	20.000	17.333		
Subsidie Externe veiligheid	146.752	103.873	68.884	71.532		
DVO afrekeningen (Berap 2020)	-	-	-134.752	-		
Overige baten	143.349	-	128.029	441.649		
Totale baten	**6.078.202**	**5.573.815**	**6.417.542**	**7.000.602**	**583.060**	**V**
Saldo	**399.335**	**-79.867**	**14.461**	**498.199**	**483.737**	**V**
Mutaties reserves:						
Toevoegingen	-	-	42.169	42.169	-	
Onttrekkingen	-	-	42.169	61.792	19.623	
	399.335	**-79.867**	**14.461**	**517.822**	**503.360**	**V**

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel “De programmarekening en toelichting” daarop.

Programma 4: Ketentoezicht

Wat hebben we bereikt?

Doel

De ODR neemt binnen het Gelderse stelsel van 7 omgevingsdiensten het onderwerp Ketentoezicht voor haar rekening. Ketentoezicht richt zich op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade en ondermijning.
Bij de ketenaanpak houden we rekening met het Omgevingsrisicobeeld Oost Nederland, met de National intelligence agency (NIA)prioriteiten (landelijk vastgestelde strafrechtelijke prioriteiten van de politie) en met de specifieke regionale situatie. Hierbij wordt – via het delen van informatie en het gezamenlijk maken van risicoanalyses – samengewerkt met de zeven Gelderse omgevingsdiensten en met de externe handhavingspartners.

Wettelijk Kader

- Wet Milieubeheer
- WABO
- Algemene Wet Bestuursrecht

Wat hebben gedaan?

Inhoud van het programma

Er is een jaarplan Ketentoezicht 2020 vastgesteld. De aanpak van de risicoketens gebeurt planmatig en gefaseerd. Pas als de tactische (risico)analyses daar aanleiding toe geven starten interventies bij risicoactoren.

In 2020 is ingezet op toezicht en handhaving in de volgende ketens:

- **E-waste (elektronica-afval)**: interventies bij risicoactoren o.b.v. de begin 2020 opgeleverde tactische analyse "ketenaanpak E-waste"
- **Asbest**: o.b.v. landelijke afspraken en bottom-up na behandeling in het GAIT (Gelders asbest interventieteam);
- **Verontreinigde grond**: interventies bij risicoactoren o.b.v. de risico Top 101 uit de "actualisatie ketenaanpak verontreinigde grond "uit 2019;
- **Synthetische drugs**: In RIEC-verband (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) wordt met de Gelderse Handhavingspartners projectmatig ingezet op het krijgen van zicht op indicatoren/kenmerken die wijzen op productie van synthetische drugs en op netwerken in de keten synthetische drugs;
- **Dierlijke bijproducten**: maken van een tactische analyse van die keten om risicogericht toezicht bij bedrijven in die keten mogelijk te maken;
- **Ad-hoc inzet** in ketenprojecten o.b.v. behoefte van Gelderse Omgevingsdiensten.

Speerpunten	Prestatie-indicator	Res	Tijd

Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren	• Doorgaan met interventies in de ketens asbest en verontreinigde grond; • Risicoanalyses van en interventies bij actoren in de keten E-waste;		
Gericht nader onderzoek kunnen doen (interventie)	Op basis van de risico analyses kan gefundeerd gekozen worden voor interventies. Naar verwachting worden 65 risicoanalyses en/of interventies in de risicoketens uitgevoerd.		
Kunnen optreden bij gegrond vermoeden	De resultaten van de interventie zijn zodanig dat gemotiveerde conclusies kunnen worden getrokken over naleefgedrag en handhavend kan worden opgetreden.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp:	**Essentie ervan:**
Ontwikkeling programma	Voor 2020 is een Jaarplan Ketentoezicht vastgesteld. Het jaarplan is gebaseerd op de evaluatie van het jaarplan 2019.
Afstemming Gelders Stelsel	Het programma ketentoezicht richt zich op de inhoudelijke uitvoering en samenwerking op het niveau van de risicoketens en -actoren. Het programma wordt opgemaakt in samenwerking met de zeven omgevingsdiensten, in overleg met de ketenpartners en is mede gebaseerd op het Omgevingsrisicobeeld Oost Nederland.
Samenhang met andere programma's	Het Jaarprogramma Ketentoezicht 2020 vormt mede input voor de zeven regionale controleprogramma's. Daarnaast wordt dit programma beïnvloed door de strafrechtelijke aanpak van de politie. Consequentie is dat wederzijds rekening moet worden gehouden met elkaars belangen en prioriteiten. De programmamanager is verantwoordelijk voor de afstemming met die partijen, bewaakt de samenhang tussen dit programma en de andere en stuurt erop dat het Programma Ketentoezicht voldoende geborgd wordt in de andere programma's.

Toelichting op de voortgang

Omdat door Corona niet alle fysieke controles uitgevoerd kunnen worden is het beoogde aantal interventies niet gehaald en heeft het uitvoeren van de tactische ketenanalyse dierlijke bijproducten vertraging opgelopen.

Daarvoor in de plaats is wel inzet geleverd voor het maken van het landelijke "Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit". Dat wordt in 2021 afgerond en gaat de basis vormen voor de prioritering van risicoketens.

Financiën:

Programma 4: Ketentoezicht	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na BERAP	Jaarrekening 2020	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	428.403	716.661	477.319	470.511		
Incidenteel	-	-	56.460	60.694		
Overzicht						
Overhead	126.615	117.950	165.526	165.526		
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-		
Bedrag onvoorzien	-	3.000	3.000	-		
Totale lasten	**555.018**	**837.611**	**702.305**	**696.732**	**-5.573**	**V**
Baten						
DVO Gemeente Buren	30.493	70.491	12.700	15.610		
DVO Gemeente Culemborg	14.550	37.924	7.953	7.449		
DVO Gemeente Maasdriel	18.617	38.810	10.048	9.530		
DVO Gemeente Neder-Betuwe	8.236	28.575	8.885	4.217		
DVO Gemeente Tiel	12.838	56.885	4.236	6.572		
DVO Gemeente West Betuwe	35.942	76.615	32.850	18.400		
DVO Gemeente West Maas en Waal	21.214	52.736	4.183	10.860		
DVO Gemeente Zaltbommel	28.925	75.546	6.589	14.808		
DVO Provincie Gelderland	-	-	54.559	54.783		
DVO Omgevingsdienst Regio Arnhem	91.936	95.305	102.261	101.353		
DVO Omgevingsdienst Regio Nijmegei	72.172	74.816	80.277	79.564		
DVO Omgevingsdienst Veluwe Ijssel	46.404	48.104	51.615	51.157		
DVO Omgevingsdienst Noord Veluwe	37.196	38.558	41.372	41.005		
DVO Omgevingsdienst De Vallei	70.852	73.447	78.809	78.108		
DVO Omgevingsdienst Achterhoek	67.332	69.799	74.894	74.229		
DVO Omgevingsdienst Twente	12.500	-	50.000	50.000		
DVO Omgevingsdienst IJsselland	5.716	-	24.613	24.613		
Overige baten	58.243	-	56.461	56.460		
Totale baten	**633.165**	**837.611**	**702.305**	**698.718**	**-3.587**	**N**
Saldo	**78.146**	**-**	**-**	**1.986**	**1.986**	**V**
Mutaties reserves:						
Toevoegingen	-	-	4.234	4.234	-	
Onttrekkingen	-	-	4.234	4.234	-	
	78.146	**-**	**-**	**1.986**	**1.986**	**V**

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel “De programmarekening en toelichting” daarop.

Paragrafen

In het BBV wordt een aantal verplichte paragrafen genoemd. Voor de Omgevingsdienst Rivierenland zijn niet alle paragrafen van toepassing. Met de toezichthouder vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is afgesproken dat de paragrafen worden benoemd en degenen die van toepassing zijn voor de Omgevingsdienst Rivierenland worden opgenomen en uitgewerkt. Dit leidt tot onderstaande tabel.

Paragraaf	Actie
a. lokale heffingen;	n.v.t.
b. weerstandsvermogen en risicobeheersing;	Opgenomen
c. onderhoud kapitaalgoederen;	Opgenomen
d. financiering;	Opgenomen
e. bedrijfsvoering;	Opgenomen
f. verbonden partijen;	n.v.t.
g. grondbeleid.	n.v.t.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
De paragraaf weerstandsvermogen bevat een duiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen. Dit is in overeenstemming met hetgeen staat voorgeschreven in de BBV en de notitie 'Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen' zoals vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2015.

Risicoprofiel
De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen enerzijds en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de dienst heeft om niet geraamde kosten op te vangen anderzijds (BBV art. 11). De Omgevingsdienst Rivierenland loopt risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door het treffen van maatregelen. Voorbeelden van zulke maatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van bestemmingsreserves en voorzieningen en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Op voorhand kan t.a.v. het beleid worden gesteld dat het weerstandsvermogen in ieder geval wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de deelnemers. Niettemin zijn er ook redenen om binnen de Omgevingsdienst weerstandsvermogen op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften kan de omgevingsdienst verplicht worden voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast kan het wenselijk worden geacht door de deelnemers om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijkse geraamde gemeentelijke bijdragen.

De risico's
In de begroting 2020 waren meerdere risico's geïdentificeerd. In 2020 hebben daarop de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden:

<u>Beschikbaarheid voldoende gekwalificeerd personeel</u>
Er is, net als in de afgelopen jaren, ook in 2020 weinig aanbod geweest voor vast personeel. Dit geldt zeker bij benodigde specialisaties en specifieke kennis. Ook geschikte inhuurkrachten zijn nog steeds moeilijk te vinden en inhuurtarieven blijven stijgen. De ODR houdt echter vanwege diverse ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet / Wkb en besluitvorming West Betuwe, ook bewust een grotere flexibele schil (15% i.p.v. 10% bij de bouwtaken) aan. Op die manier blijft de organisatie wendbaar. Dit betekent wel dat er sprake is van hogere personeelskosten die drukken op het financiële resultaat.

<u>Wegvallen subsidies</u>
In de bestuursrapportage 2020 is de te ontvangen subsidie voor Externe veiligheid per 2021 helemaal afgebouwd conform landelijke besluitvorming. De gelden worden voortaan via de algemene uitkering door het Rijk uitbetaald aan de gemeenten. Voor archeologie is het risico niet substantieel. Met ingang van 2021 komt dit risico daarom te vervallen.

<u>Privatisering bouwtoezicht</u>
Berenschot en ANG hebben een eerste analyse gemaakt van de gevolgen van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor gemeenten en omgevingsdiensten. Deze bevindingen zijn gedeeld met het OGO. Op basis daarvan wordt het betreffende risico geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met een snelle afbouw van externe constructeurskosten. Het resterende risico betreft de mogelijk noodzakelijke afbouw van vaste personeelsleden.

<u>Omgevingswet</u>
Het financiële risico van de omgevingswet is zowel voor de ODR als voor de gemeenten met name afhankelijk van de beleidsmatige keuzes die gemeenten in hun omgevingsplan maken.

Een risico voor de ODR is er bijvoorbeeld op het gebied van vergunningvrij maken van bouwwerken. In dat geval moet er formatie worden afgebouwd.
Op het gebied van de milieutaken wordt het risico voor de ODR per saldo neutraal ingeschat. Er is wel sprake van een risico voor de gemeenten vanwege de extra bodemtaken die van de provincie worden overgeheveld. Het is momenteel nog niet duidelijk of hiervoor vanuit het provinciefonds ook budgetten worden overgeheveld.
Tenslotte zal er in 2022 naar verwachting extra tijd nodig zijn per zaak, omdat alles nieuw is en omdat met name voor milieu waarschijnlijk de dossiers nog omgezet moeten worden van inrichting naar milieubelastende activiteiten.

Bouwtaken West Betuwe
De gemeente West Betuwe heeft in april 2020 het besluit genomen om de vergunningverleningstaken voor bouwen weer te gaan beleggen bij de gemeente. De komende periode zal worden gebruikt om alle financiële en organisatorische gevolgen in kaart te brengen. Afhankelijk van de gekozen oplossingsrichting zullen deze variëren.

Actuele risico's
Bij de jaarrekening 2020 zijn de risico's geactualiseerd en gekwantificeerd:

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	3	202.500	50%	101.250
Tariefstijging inhuurkrachten	3	150.000	50%	75.000
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	3	600.000	50%	300.000
Omgevingswet	3	365.000	50%	182.500
Bouwtaken West Betuwe				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				**658.750**
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	1	658.750	10%	65.875
Benodigd weerstandsvermogen				**724.625**

Klasse	Tijd	Percentage
Kans 1	< of 1 keer per 10 jaar	10%
Kans 2	1 keer per 5-10 jaar	30%
Kans 3	1 keer per 2-5 jaar	50%
Kans 4	1 keer per 1-2 jaar	70%
Kans 5	1 keer jaar >	90%

Toelichting risicoklasse

Het gewenste weerstandsvermogen
Tabel: Beoordeling weerstandsvermogen

Waardering	Ratio*	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,5 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,5	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

* Ratio = Weerstandscapaciteit / Risico's
De ODR heeft als streefcategorie waardering C, voldoende

De weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de Omgevingsdienst kunnen praktisch gezien twee onderdelen worden gerekend, de algemene reserve en de post onvoorzien.

Per ultimo 2020 is het volgende weerstandsvermogen aanwezig:

	Bedrag per 31-12-2020
Algemene reserve	557.550
Reserve personele regelingen	125.000
Onvoorzien	45.000
	727.550

Het weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit	727.550
Geindentificeerde risico's	724.625
Weerstandsvermogen	1,00

Het weerstandsvermogen valt met een ratio van 1,00 in de categorie C – Voldoende.

Financiële kengetallen
Sinds de Begroting 2018 worden vanuit de vernieuwing BBV een aantal financiële kengetallen gepresenteerd. Het doel hiervan is om de financiële positie in kaart te brengen, en het verloop hiervan te kunnen volgen. In onderstaand overzicht worden de kengetallen gepresenteerd die voor de ODR van toepassing zijn:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Kengetallen:			
Netto schuldquote	16,5%	20,4%	8,1%
Solvabiliteitsratio	19,5%	13,4%	30,7%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	0,3%	6,5%

Netto schuldquote: dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

- Dit percentage is fors lager vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2020. Daardoor was de rekening Schatkistbankieren hoger, hetgeen een positief effect heeft op dit kengetal.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio: dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente.

- Dit percentage is fors hoger vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2020.

Structurele exploitatieruimte: dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

- De ratio is fors hoger dan de begroting vanwege het positieve jaarrekeningsaldo 2020. De begroting ging alleen uit van de post onvoorzien van € 45.000.

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor omgevingsdiensten.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een overzicht van de onderhoudskosten. De ODR is sinds december 2018 eigenaar van een eigen pand, wat in 2019 verbouwd en in gebruik genomen is. Daarnaast is er sprake van ICT-eigendommen, zoals telefoons en software.

Ontwikkelingen in 2019

Activabeleid

In de vergadering van Algemeen Bestuur van 6 juli 2020 is de nota Activabeleid 2020 vastgesteld. Hiermee is de huidige praktijk ook in beleid vastgelegd.

Meerjaren onderhoudsplan

In de vergadering van Dagelijks Bestuur van 23 november 2020 is het Meerjaren onderhoudsplan 2020-2030 vastgesteld. Hiermee is inzichtelijk gemaakt welke werkzaamheden de komende jaren nodig zijn om het ODR-pand in een goede staat houden. Daarbij wordt een doelmatig en doeltreffend (financieel) beheer en onderhoud nagestreefd.

Onderhoudsbudgetten in 2020

Er was in 2020 sprake van de volgende onderhoudsbudgetten en - kosten:

x 1€	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020
Klein onderhoud gebouw + terrein	70.087	61.390
Storting voorziening groot onderhoud	30.510	41.172
Totaal	**100.597**	**102.562**

Investeringskredieten in 2020

Er was in 2020 sprake van het lopende investeringskrediet voor de nieuwe VTH-applicatie (OpenWave). In 2020 heeft de commissie BBV echter de notitie Materiele vaste activa geactualiseerd, en daarin opgenomen dat de *'implementatiekosten behorende bij de implementatie van een SaaS oplossing niet geactiveerd mogen worden'*. Daarom zijn deze kosten in 2020 in de exploitatie verwerkt. Dit geldt ook voor de implementatiekosten voor de software van de HRM- en financiële administratie en tijdsregistratie (AFAS).

Financiering

Inleiding
De financieringsparagraaf in de jaarstukken is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het treasurystatuut zijn de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, namelijk risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven.

Algemene uitgangspunten
De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Risicobeheer
Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend. Het schatkistbankieren voor decentrale overheden is in 2013 ingevoerd. Per ultimo 2020 stond er € 2.349.388 bij de centrale overheid. Dit was ultimo 2019 € 1.225.782.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- Geen overschrijding van de renterisiconorm (20% begrotingstotaal) conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves.

Renterisiconorm
Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer verloopt uitsluitend via de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

De cijfers
Het Algemeen Bestuur heeft op 8 oktober 2018 het besluit genomen om maximaal € 4,05 mln externe financiering aan te trekken voor het huisvestingsplan. Tot op heden was het niet nodig om dit volledige bedrag aan leningen aan te trekken. Per eind 2020 betreft dit de volgende leningen:

Verstrekker	**Start**	**Eind**	**Oorspr. bedrag**	**Rente**	**Jaarlijkse aflossing**
Nederlandse Waterschapsbank	2018	2038	2,5 mln	1,325%	125.000
Bank Nederlandse Gemeenten	2019	2039	1,0 mln	1,200%	50.000
Totaal			**3,5 mln**		**175.000**

De rentekosten van deze leningen worden als projectfinanciering toegerekend aan de huisvesting.

Er zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Bedrijfsvoering

Inleiding
De paragraaf bedrijfsvoering beschrijft de aspecten van de (interne)bedrijfsvoering die van belang zijn voor de realisatie van de doelen uit de programma's. De ODR werkt continu aan de verbetering van de bedrijfsvoering. De focus lag en ligt op het doorontwikkelen van de bedrijfsvoering.

Organisatie
De organisatie van de ODR is vormgegeven op basis van een compacte organisatiestructuur. Dit betekent dat er drie primaire afdelingen zijn met elk een afdelingshoofd. Iedere afdeling bestaat uit drie teams met elk een coördinator. Daarnaast is er een directeur en een afdelingshoofd Bedrijfsvoering.

ONTWIKKELINGEN EN BEHAALDE RESULTATEN IN 2020

Personeel en Organisatie

Arbeidsmarkt
De situatie die ontstaan is door Corona heeft invloed op de arbeidsmarkt. Waar in de beginperiode gedacht werd dat Corona een afname van werkzaamheden zou betekenen is destijds afscheid genomen van een aantal medewerkers die op inhuurbasis bij ons werkzaam waren. Al snel bleek dat de hoeveelheid werk enorm is gestegen. Door onder andere de thuissituatie zijn er meer aanvragen voor vergunningen binnen gekomen zodat het werkaanbod enorm gegroeid is. Om goed gekwalificeerd personeel te vinden, is er nog steeds krapte op de arbeidsmarkt. Met name op het gebied van medewerkers met bouwkundige kennis en ervaring en een aantal specialismen is een tekort. Het blijft daardoor moeilijker om goede mensen te werven én te behouden. Veel vacatures staan permanent opengesteld om geschikte kandidaten te vinden.
De eerdere verwachting was dat de tarieven voor inhuurkrachten zouden stabiliseren in verband met de situatie rondom Corona. Het tegendeel blijkt waar. De tarieven lopen op.

Arbo en verzuim
Het ziekte verzuim van de ODR bedroeg over 2019 5,38% In 2020 is het ziekteverzuim stabiel gebleven en uitgekomen op 5,41%. Voor 2021 hanteren we dezelfde ambitie om dit percentage rond de 5% te houden.
We maken actief gebruik van een bedrijfszorgpakket. Hierdoor kunnen we snel schakelen met gespecialiseerde ondersteunde zorg om te bewerkstelligen dat de fysieke en mentale zorg gewaarborgd is. In 20201 willen we volop blijven inzetten op preventie en ondersteunende maatregelen voor medewerkers.
In 2020 is er RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) uitgevoerd door een externe partij. Zowel de organisatiebrede aspecten, het kantoor in Tiel als de afdelingen zijn betrokken in dit onderzoek. Specifiek is ook gekeken hoe wij als organisatie het thema Corona hebben opgepakt. Samen met de Ondernemingsraad wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de verbeterpunten worden verwerkt. Dit zal in 2021 worden opgesteld en worden geïmplementeerd.

Juridische zaken
Klachten
Ook in 2021 wordt ingezet om het aantal klachten (gegrond en ongegrond) op hetzelfde niveau te houden als de voorgaande jaren. Het aantal ingekomen klachten zag er in de afgelopen jaren als volgt uit:

	2018	2019	2020
Aantal producten	17.278	18.535	19.435
Aantal klachten	13	14	12
Klachten per product	**0,075%**	**0,076%**	**0,062%**

De lijn blijft dus constant, ondanks de groei van het aantal afgehandelde zaken. Bij de afhandeling van de klachten wordt altijd ingezet op snelle afhandeling via de informele weg.

Financiën
Rechtmatigheidsverantwoording
In 2020 heeft de voorbereiding plaats gevonden op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2021. Hierbij is de ODR ondersteund door een extern adviesbureau. Op basis van het adviesrapport worden de benodigde vervolgacties in 2021 uitgevoerd, zodat de nieuwe werkwijze eind 2021 geïmplementeerd is.

ICT
Nieuwe bedrijfssoftware
Naast de aanbesteding en implementatie van het nieuwe zaaksysteem Open Wave heeft er in 2020 ook een aanbesteding plaatsgevonden voor nieuwe bedrijfssoftware. Dit betreft HRM (personeels- en salarisadministratie), financiële administratie en tijdregistratie. Het nieuwe systeem waarmee de organisatie gaat werken, heet AFAS. Per 01-04-2021 is de gehele organisatie over op deze nieuwe software. Met de implementatie van deze nieuwe software gaan we de taken in eigen beheer uitvoeren.

In samenwerking met het Gelders Stelsel krijgen we een nieuwe website, zodat we nog beter in kunnen spelen op de behoeften van onze klanten.

Concernplan / Programma Kennis en Kwaliteit

De stand van zaken in de uitvoering van het concernplan wordt uitgedrukt in stoplichtkleuren, die de volgende betekenis hebben:
- Groen: ja, dit gaat lukken
- Oranje: onzeker of dit gaat lukken
- Rood: nee, dit gaat niet lukken

	Programma	*Resultaat*	*Voortgang*	*Middelen*
	Concernplan			

Toelichting
Het Concernplan geeft een doorkijk naar de toekomst en bevat alle activiteiten van de ODR op het vlak van organisatieontwikkeling. In 2020 zaten we in de overgang van Concernplan 2016-2019 naar Concernplan 2021-2025, wat op 14 september 2020 is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Dit nieuwe Concernplan 2021-2025 geeft aan wat de ODR gaat doen om de op 6 juli 2020 door het Algemeen Bestuur vastgestelde koers 'Van MEERwaarde voor u' te realiseren.

In 2020 is het accent gelegd op het zo veel mogelijk afronden van nog lopende activiteiten uit het vorige Concernplan, om daarmee ruimte te creëren voor de start van activiteiten in het kader van het nieuwe Concernplan. Enkele activiteiten uit het vorige Concernplan hebben toch nog een uitloop in de eerste helft van 2021, te weten Implementatie VTH-applicatie, Bodeminformatie, Voorbereiden rechtmatigheidsverantwoording en archivering. De overige activiteiten uit Concernplan 2016-2019 zijn afgerond.

In het laatste kwartaal van 2020 hebben we de start van de uitvoering van het Concernplan 2021-2025 voorbereid. Er is per thema een portefeuillehouder bepaald in het Dagelijks Bestuur en in het MT en de opdrachtgevers en trekkers per activiteit zijn bepaald. De beoogde trekkers zijn geïnformeerd over de opzet en inhoud van het Concernplan en over de afgesproken werkwijze. Enkele activiteiten uit het nieuwe concernplan zijn in 2020 ook al gestart.

Afzonderlijke activiteiten

In 2020 zijn de volgende activiteiten afgerond: MD-traject (hierop is nog in 2020 een vervolg gestart in het kader van het nieuwe Concernplan), Processen, Verbeteren klantgerichtheid, Doorontwikkeling Geo-informatie deel 3, Koers, Nieuw concernplan, AVG, Herijking DVO's en Gesprek met medewerkers over 'aantrekkelijke werkgever'.

Voor de volgende activiteiten zijn de opgeleverde resultaten toegelicht onder Actualiteiten: Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, Implementatie VTH-applicatie, AFAS en Klantgericht werken.

Daarnaast zijn in het kader van het Concernplan in 2020 onder andere de volgende resultaten opgeleverd:

- Processen: de hiervoor aangeschafte tool Mavim is ingericht en de primaire processen zijn daarin vastgelegd.
- Nieuw concernplan: het nieuwe Concernplan 'Van MEERwaarde voor u' is vastgesteld.
- AVG: alle benodigde spelregels zijn binnen de ODR geïmplementeerd. Er zijn diverse documenten opgeleverd: een intern en extern privacy-statement, een intern en extern verwerkingsregister, verwerkersovereenkomsten, een procedure datalekken, een geheimhoudingsverklaring voor inhuur, een informatiebeveiligingsbeleid en een privacybeleid.
- Herijking DVO's: op basis van een evaluatie onder de doelgroepen is een nieuwe DVO gemaakt. Afgesproken is dat de DVO's over vijf jaar opnieuw worden geëvalueerd.
- Gesprek met medewerkers: de resultaten van dit gesprek zijn gebruikt als input voor het tweede deel van het MD-traject.

Met het oog op ontwikkeling van sensitiviteit hebben 40 medewerkers de workshop 'hoe werkt de gemeente' gevolgd; dit wordt een vast onderdeel van het opleidingsplan.

KPI's

KPI	Omschrijving KPI	Resultaat
	Bedrijfsvoering	
	% overhead / totale kosten	27%

2. % Overhead / totale kosten

Deze KPI geeft het percentage weer van de overhead kosten als percentage van de totale kosten en sluit aan bij de opbouw van het uurtarief zoals deze wordt berekend in de begroting.

Jaarrekening

	Beginbalans		Eindbalans	
Omgevingsdienst Rivierenland	Debet per 31-12-2019	Credit per 31-12-2019	Debet per 31-12-2020	Credit per 31-12-2020
ACTIVA				
Vaste activa				
Grond	1.216.800		1.216.800	
Gebouwen economisch nut	2.250.199		2.173.196	
Ov materieel vaste activa economisch	942.474		785.874	
Vlottende activa				
Vorderingen op openbare lichamen	850.995		677.687	
Verstrekte kasgeldleningen	-		-	
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	1.225.782		2.349.388	
Overige vorderingen	66.386		28.327	
Liquide middelen				
Banksaldi	63.215		196.275	
Overlopende activa				
Transitoria	540.528		363.354	
PASSIVA				
Vaste passiva				
Algemene reserves		557.550		557.550
Overige bestemmingsreserves		519.287		563.354
Saldo van de rekening		321.321		1.269.227
Voorzieningen		30.000		197.776
Vaste schuld				
Banken		3.375.000		3.200.000
Vlottende passiva				
Kasgeldleningen		-		-
Overige schulden		886.973		691.798
Overlopende passiva		1.466.249		1.311.195
Saldo				
Totaal	**7.156.381**	**7.156.381**	**7.790.900**	**7.790.900**

TOELICHTING BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva in de balans gewaardeerd tegen de nominale waarden in Euro's.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa vallen investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investeringen met een economisch nut zijn verhandelbaar en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Grond	Geen afschrijving
Gebouwen	30
Installaties	15
Huisvesting – inrichting gebouw	10
ICT interne overhead	3

Investeringen met maatschappelijk nut zijn bij de Omgevingsdienst Rivierenland niet te verwachten.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit vooruitbetaalde bedragen voor nog te ontvangen goederen of diensten.

Algemene reserve

Dit zijn de vrij besteedbare middelen van de exploitatieresultaten tot het verslagjaar.

Bestemmingsreserves

Deze reserves betreffen de reeds bestemde gedeelten van de exploitatiesaldi tot en met het verslagjaar.

Vlottende passiva

De vlottende schulden bestaan uit kasgeldleningen, banksaldi en overige schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Tot de overlopende passiva horen ook de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

VASTE ACTIVA

Vaste activa	31/12/2019	31/12/2020
Grond	1.216.800	1.216.800
Gebouwen met een economisch nut	2.250.199	2.173.196
Investeringen met een economisch nut	942.474	785.874
Totaal	4.409.473	4.175.870

Verloopoverzicht vaste activa met economisch nut		
Boekwaarde per 31 december 2019		4.409.473
Investering		0
Desinvesteringen		0
Afschrijvingen		-233.603
Bijdragen van derden		0
Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen		0
Boekwaarde per 31 december 2020		**4.175.870**

VLOTTENDE ACTIVA

Vlottende activa	31-12-2019	31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	850.995	677.687
Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	1.225.782	2.349.388
Overige vorderingen	66.386	28.327
Totaal	**2.143.163**	**3.055.402**

Het gemiddeld werkelijk bedrag was over de kwartalen als volgt: Q1 € 184.215,-; Q2 € 213.237,-; Q3 € 201.836,- en Q4 € 185.797,-.

Met de invoering van het schatkistbankieren mag de ODR een drempelbedrag buiten 's-Rijks schatkist aanhouden. Dit drempelbedrag was voor 2020 € 250.000,--.

De conclusie is dat we in 2020 zonder uitzondering aan het wettelijk vereiste voldoen. Vorderingen op openbare lichamen zijn nagenoeg allemaal van december 2020.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**250**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**184**	**323**	**202**	**280**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	66	-	48	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	73	-	30
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	13.873			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	13.873			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	16.764	19.405	18.569	17.093
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	60	92	61
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	184	323	202	280

Liquide middelen	31/12/2019	31/12/2020
BNG-rekening 28.51.57.841	63.215	196.275
Totaal	**63.215**	**196.275**

Overlopende activa	31/12/2019	31/12/2020
Debiteuren	0	0
Te vorderen BTW	515.148	336.546
Nog te ontvangen bedragen	24.840	26.769
Vooruitbetaalde kosten	541	40
Overige vorderingen en overlopende activa	0	0
Totaal	**540.529**	**363.354**

VASTE PASSIVA

Vaste passiva	31-12-2019	31-12-2020
Algemene reserve	557.550	557.550
Overige bestemmingsreserves	519.287	563.354
Saldo van de rekening	321.321	1.269.227
Voorzieningen	30.000	197.776
Totaal	**1.428.159**	**2.587.907**

Verloopoverzicht Algemene reserve		
Saldo per 31 december 2019		**557.550**
Toevoeging		0
Onttrekking		0
Waardevermindering		0
Saldo per 31 december 2020		**557.550**

Verloopoverzicht reserve afkoop PAO's		
Saldo per 31 december 2019		**159.238**
Toevoeging		0
Onttrekking kosten PAO's 2020		-15.925
Waardevermindering		0
Saldo per 31 december 2020		**143.313**

Verloopoverzicht reserve doorl. Kwaliteitsontw.		
Saldo per 31 december 2019		**52.308**
Toevoeging		0
Onttrekking kosten 2020 project Klantgerichtheid		-52.308
Waardevermindering		0
Saldo per 31 december 2020		**0**

Verloopoverzicht reserve Huisvesting		
Saldo per 31 december 2019		**307.741**
Toevoeging		0
Onttrekking kosten 2020		-12.700
Waardevermindering		0
Saldo per 31 december 2020		**295.041**

Verloopoverzicht reserve Personele regelingen		
Saldo per 31 december 2019		**0**
Toevoeging resultaatbestemming saldo 2019		84.010
Toevoeging budget 2020		134.163
Onttrekking kosten 2020		-93.173
Waardevermindering		0
Saldo per 31 december 2020		**125.000**

Verloopoverzicht saldo van de jaarrekening		
Saldo per 31 december 2019		**321.321**
Onttrekking saldo jaarrekening 2019		-321.321
Toevoeging saldo jaarrekening 2020		1.269.227
Saldo per 31 december 2020		**1.269.227**

Verloopoverzicht Voorziening groot onderhoud		
Saldo per 31 december 2019		**30.000**
Toevoeging jaarlijkse storting		41.172
Onttrekking kosten 2020		-9.792
Saldo per 31 december 2020		**61.380**

Verloopoverzicht Voorziening frictiekosten provincie		
Saldo per 31 december 2019		**0**
Toevoeging ontvangst vergoeding		237.315
Onttrekking kosten 2020		-100.919
Saldo per 31 december 2020		**136.396**

VASTE SCHULDEN

Vaste Schuld	31/12/2019	31/12/2020
NWB bank	2.375.000	2.250.000
BNG bank	1.000.000	950.000
Totaal	**3.375.000**	**3.200.000**

Verloopoverzicht vaste schuld		
Saldo per 31 december 2019		**3.375.000**
Opgenomen		0
Aflossing		-175.000
Saldo per 31 december 2020		**3.200.000**

De looptijd van de NWB bank lening bedraagt 20 jaar, de rente is 1,325% vast voor een periode van 20 jaar. De looptijd van de BNG lening bedraagt 20 jaar, de rente is 1,2% vast voor een periode van 20 jaar.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva	31-12-2019	31-12-2020
Crediteuren	886.973	691.798
Totaal	**886.973**	**691.798**

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2020
Vooruit ontvangen bedragen	102.447	0
Nog te betalen bedragen	724.121	662.905
Te betalen salarissen	0	0
Premie IPAP Loyalis	174	0
Te betalen loonheffing	639.506	648.290
Totaal	**1.466.249**	**1.311.195**

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn twee leasecontracten afgesloten. Eén auto met een leasebedrag van € 885,- per maand en één auto met een leasebedrag van € 531,70 exclusief btw en brandstofkosten.

Overzicht wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Hieronder conform artikel 4.1 lid 1 WNT het overzicht openbaarmaking.

Deelnemer	AB-lid	Bezoldiging 2020	Bezoldiging 2019
Gemeente Buren	Dhr. P.A.J.M. (André) van den Hurk	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente Culemborg	Mw. M. (Monica) Wichgers	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. N (Nees) van Wolfswinkel	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente Tiel	Dhr. F. (Frank) Groen	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente West Betuwe	Mw. J. Hartman	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente West Betuwe	Mw. S. (Sietske) Klein - de Jong	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. S.A.M. (Sander) Bos	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. R.G.M. (René) Cruijsen	onbezoldigd	onbezoldigd
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag	onbezoldigd	onbezoldigd
Provincie Gelderland	Dhr. J (Jan) van der Meer	onbezoldigd	onbezoldigd

DB lid	Functie	Bezoldiging 2020	Bezoldiging 2019
Mw. M. (Monica) Wichgers	Lid	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. J.H.L.M. (Jan Hein) de Vreede	Lid	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. S.A.M. (Sander) Bos	Lid	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel	Lid	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag	Voorzitter	onbezoldigd	onbezoldigd

Omschrijving	A. Schipper 2020	A. Schipper 2019
Functie(s)	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Duur dienstverband in 2019	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning	€ 113.113	€ 115.203
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 1.828	€ 1.111
Beloning betaalbaar op termijn	€ 20.394	€ 19.454
Totaal beloning	**€ 135.336**	**€ 135.769**
Toepasselijke WNT-maximum	€ 201.000	€ 194.000

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x 1€	Taak-veld	Primitieve begroting 2020		Begrotingswijziging Berap		Begroting 2020 na wijzigingen		Jaarrekening 2020		Saldo t.o.v. begroting	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 1 Vergunningverlening	7.4	987.331	1.317.988	247.963	141.051	1.235.294	1.459.039	1.114.462	1.723.933	-120.832	264.894
	8.3	2.312.658	3.094.561	1.310.456	1.297.968	3.623.114	4.392.529	3.856.455	4.956.416	233.341	563.887
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4	2.238.315	2.989.527	-142.257	103.230	2.096.058	3.092.757	1.991.986	2.820.366	-104.072	-272.391
	8.3	1.272.400	1.828.774	591.641	486.114	1.864.041	2.314.888	1.707.484	2.308.605	-156.557	-6.283
Programma 3 Advies	7.4	2.642.879	3.595.387	379.886	641.410	3.022.765	4.236.797	3.135.088	4.647.158	112.323	410.361
	8.3	1.592.556	1.978.428	287.392	337.069	1.879.948	2.315.497	1.885.162	2.353.444	5.214	37.947
Programma 4 Ketentoezicht	7.4	716.661	837.611	-182.882	-135.306	533.779	702.305	531.206	698.718	-2.573	-3.587
Overzichten											
Algemene dekkingsmiddelen	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0.4	3.868.181	0	478.873	0	4.347.054	0	4.140.563	83.049	-206.491	83.049
Heffing Vennootschapsbelasting	0.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0.8	45.000	0	0	0	45.000	0	0	0	-45.000	0
Saldo van baten en lasten		15.675.981	15.642.276	2.971.072	2.871.536	18.647.053	18.513.812	18.362.405	19.591.689	-284.648	1.077.877
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves		0	33.705	134.163	233.699	134.163	267.404	134.163	174.106	0	-93.298
Resultaat		15.675.981	15.675.981	3.105.235	3.105.235	18.781.216	18.781.216	18.496.568	19.765.795	-284.648	984.579
Saldo van baten en lasten		**0**		**0**		**0**		**1.269.227**		**1.269.227**	

In de programma's Vergunningverlening en Advies is er sprake geweest van hogere kosten vanwege hogere inhuurkosten en meer uitgevoerde werkzaamheden. Tegenover deze hogere kosten stonden ook hogere inkomsten. Verder is er sprake geweest van lagere overheadkosten. Per saldo is er sprake van een positief jaarrekeningresultaat.

Analyse van het resultaat

Overzicht opbouw resultaat		Bedragen in €	
1.	Lumpsum complexe bedrijven	343.731	V
2.	Personeelskosten	572.309	V
3.	Meerwerkopbrengsten	138.688	V
4.	Post onvoorzien	45.000	V
5.	Saldo overig	169.500	V
Resultaat voor bestemming		**1.269.227**	**V**

1. Lumpsum complexe bedrijven (344 V)
Er is in 2020 sprake geweest van een lagere ureninzet voor de lumpsum complexe bedrijven. Ook was er sprake van een onderbesteding op de budgetten voor de ODRN (complexe vergunningver-lening) en de ODRA (complex toezicht). Dit is deels te wijten aan de stikstofproblematiek en Covid-19.
In overleg met het OGO is besloten om deze lumpsum per 2021 te verlagen, door de uren deels over te hevelen naar de eigen werkplannen van de gemeenten. Binnen de lumpsum blijven uren beschikbaar voor o.a. programmering, innovatie en risico-analyse t.b.v. toezicht. Dit betreft een incidenteel voordeel, omdat er per 2021 sprake is van een lagere lumpsum.

2. Personeelskosten (572 V)
Er is in 2020 sprake geweest van lagere personeelskosten door Covid-19. De reiskosten vielen lager uit. Daarnaast hebben de medewerkers meer productieve uren gemaakt, doordat er vanwege praktische redenen minder gelegenheid was tot het volgen van opleidingen en er ook minder verlof is opgenomen. Dit betreft een incidenteel voordeel, wat in de komende jaren waarschijnlijk gecompenseerd zal worden met hogere kosten.

3. Meerwerkopbrengsten (139 V)
Er is in 2020 sprake geweest van meerwerkopbrengsten voor projecten die buiten de reguliere werkprogramma's werden uitgevoerd. De opbrengsten vanuit het meerwerk waren hoger dan de kosten, waardoor er sprake was van een positief saldo. Dit betreft een incidenteel voordeel vanwege het incidentele karakter van meerwerk.

4. Post onvoorzien (45 V)
De post onvoorzien is niet aangesproken. Er hebben zich geen calamiteiten voor gedaan die de ODR daartoe aanleiding hadden gegeven. Gezien het karakter van de post onvoorzien betreft dit een incidenteel voordeel.

5. Saldo overig (169 V)
Het overige saldo is de optelsom van alle overige resultaten in de jaarrekening 2020. Dit valt positief uit doordat de overheadkosten lager waren dan begroot. Bij het opstellen van de begroting 2022 wordt bekeken of dit tot een structurele teruggaaf aan de gemeenten kan leiden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Rivierenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020 van Omgevingsdienst Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen Omgevingsdienst Rivierenland op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het referentiekader.

De jaarrekening bestaat uit:

1 de balans per 31 december 2020;
2 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
3 het overzicht van baten en lasten over 2020.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Omgevingsdienst Rivierenland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zaltbommel, 5 maart 2021

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

Was getekend,

drs. K. Verhoeven RA

BIJLAGEN

Overzicht investeringen

Nummer	Naam investering	Aanschaf-waarde 1/1/2020	Vermeer-deringen	Vermind-eringen	Aanschaf-waarde 31/12/2020	Cum. Afschrijvingen	Boek-waarde 1/1/2020	Afschrijving	Des-investering	Kapitaal-lasten 2020	Boek-waarde 31/12/2020
7206001	Inrichting ODR gebouw 2013	137.843	0	0	137.843	95.414	42.429	10.607	0	10.607	31.822
7206002	Grond - JS de Jongplein 2 Tiel	1.216.800	0	0	1.216.800	0	1.216.800	0	0	0	1.216.800
7206003	Gebouw - JS de Jongplein 2 Tiel	1.283.200	0	0	1.283.200	42.773	1.240.427	42.773	0	42.773	1.197.654
7206004	Verbouwing 2019	1.026.887	0	0	1.026.887	17.115	1.009.772	34.230	0	34.230	975.542
7206005	Inventaris 2019	270.686	0	0	270.686	13.534	257.152	27.069	0	27.069	230.083
7206006	Installaties 2019	559.426	0	0	559.426	18.648	540.778	37.295	0	37.295	503.483
Totaal Huisvesting		**4.494.842**	**0**	**0**	**4.494.842**	**187.484**	**4.307.358**	**151.974**	**0**	**151.974**	**4.155.384**
7205003	Aanschaf 140x Galaxy S8	61.460	0	0	61.460	20.487	40.973	20.487	0	20.487	20.486
7205004	VTH applicatie 2020	61.142	0	0	61.142	0	61.142	61.142	0	61.142	0
Totaal ICT interne overhead		**122.602**	**0**	**0**	**122.602**	**20.487**	**102.115**	**81.629**	**0**	**81.629**	**20.486**
Totaal		4.617.444	0	0	4.617.444	207.971	4.409.473	233.603	0	233.603	4.175.870

Kwaliteitscriteria 2.2

Inleiding
Kwaliteitscriteria maken inzichtelijk welke kwaliteit u kunt verwachten bij de uitvoering of de invulling van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving). De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor proces, inhoud en kritieke massa.

2019
In 2019 is de toets op de kwaliteitscriteria bij ODR uitgevoerd op de kwaliteitscriteria 2.1. In juli 2019 zijn de criteria voor de kritieke massa aangepast (kwaliteitscriteria 2.2). De proces- en inhoudscriteria zijn niet gewijzigd. Tot en met 2019 vond er een (verkorte) audit plaats op de criteria voor proces en kritieke massa. In lijn met het concernplan ODR 2015-2019 'Naar een robuuste omgevingsdienst' lag de focus op verdere versteviging van de organisatie: de basis op orde. In 2019 heeft ODR verder ingezet op verbetering van de procescriteria waaraan nog niet (volledig) werd voldaan. Dit resulteerde in een positieve beoordeling van de auditor van het Gelders Stelsel: Aan alle procescriteria werd voldaan.

Criteria voor de kritieke massa
Deze rapportage (2020) laat zien in welke mate ODR voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.2. Het gaat hierbij om de kritieke massa.

De criteria voor kritieke massa geven aan wat in de organisatie aanwezig moet zijn in termen van opleiding, ervaring, kennis en vlieguren. De criteria stellen eisen aan de minimale deskundigheid die nodig is om de taken goed uit te voeren. De criteria voor de kritieke massa bestaat uit 27 deskundigheidsgebieden.

Gelders onderzoek naar toetsing en borging kritieke massa
Vanuit het Gelders Stelsel is een onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop binnen de Gelderse omgevingsdiensten toetsing en borging van de kritieke massa plaatsvindt. Aanleiding was de komst van kwaliteitscriteria 2.2. Het onderzoek richt zich op het verduidelijken welke bijdragen het toetsingsproces kan leveren aan het doel van robuust zijn volgens de geldende criteria, ook wanneer een nieuwe set kwaliteitscriteria gepresenteerd wordt. Hiervoor is inzichtelijk gemaakt welke behoeftes er bij de Gelderse omgevingsdiensten zijn met betrekking tot het proces en welke activiteiten binnen het Gelders Stelsel gezamenlijk opgepakt kunnen worden. Zie 'Gelders onderzoek toetsing en borging kritieke massa'.

ODR toetsing kritieke massa
Er is vanuit het Gelders Stelsel geen inhoudelijke toets uitgevoerd op het voldoen aan de criteria voor de kritieke massa. ODR vindt het wel belangrijk dit inzichtelijk te hebben. Daarom heeft ODR getoetst of aan de kwaliteitscriteria 2.2 wordt voldaan. Zie hiervoor 'rapportage criteria voor de kritieke massa (in relatie tot KC 2.2).

Procescriteria
De procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de beleidscyclus (de BIG-8). In 2019 oordeelde de auditor van het Gelders Stelsel dat ODR op alle criteria voor de processen voldeed. Zoals eerder genoemd zijn deze criteria niet gewijzigd met de komst van kwaliteitscriteria 2.2. Het uitvoeren van een nieuwe toets vanuit hetzelfde uitgangspunt ('Naar een robuuste Omgevingsdienst', de basis op orde) zou niet leiden tot een ander inzicht. Daarom heeft in 2020 geen nieuwe toets plaatsgevonden. Maar de ontwikkeling staat niet stil.
Vanuit de nieuwe koers en het nieuwe concernplan 'Van MEERwaarde voor u, samenwerken in een veranderde omgeving' wordt gewerkt aan een nieuw (Omgevingswet proof) VTH-beleid. De eisen die gesteld worden aan de beleidscyclus (BIG 8) zijn bij wet vastgelegd. Met het opstellen van het nieuwe VTH-beleid wordt opnieuw getoetst aan de procescriteria en vindt waar nodig aanpassing of verbetering plaats.

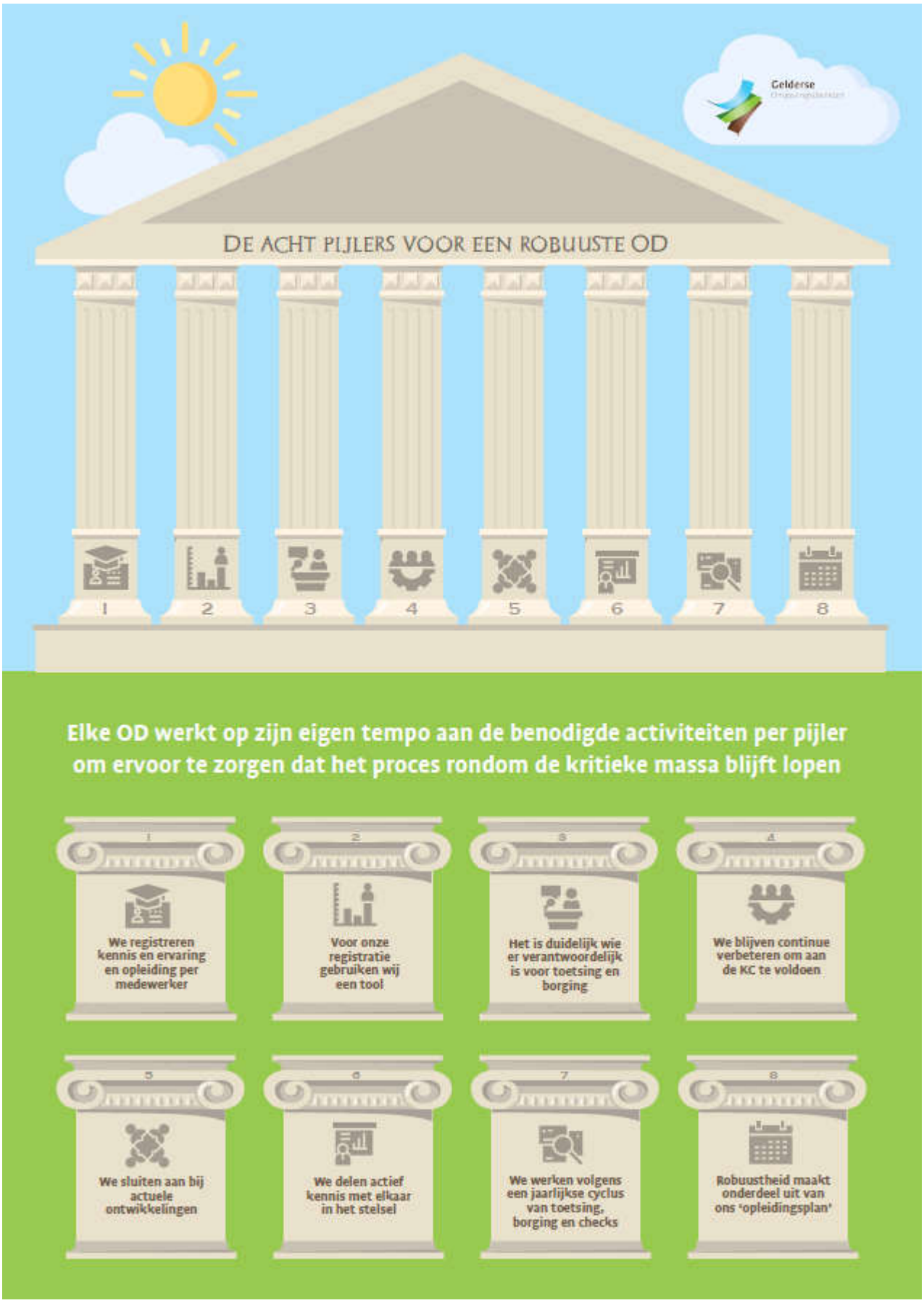
Rapportage criteria kritieke massa (in relatie tot KC 2.2)

Criteria voor de kritieke massa	Resultaat	Toelichting
Generieke deskundigheidsgebieden		
1. Casemanagen		
2. Vergunningverlening bouw en ruimtelijke ordening		
3. Vergunningverlening milieu		
4. Toezicht en handhaving bouw en ruimtelijke ordening		
5. Toezicht en handhaving Milieu		
6. Toezicht en handhaving bodem		
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving		Bij ODR voldoet 1 medewerker aan dit deskundigheidsgebied. Van een 2e medewerker wordt onderzocht wat nodig is om te voldoen. Op dit moment is er niet voldoende werkvoorraad voor een 2e medewerker.
Specialistische deskundigheidsgebieden		
Accent juridisch		
8. Behandelen juridische aspecten vergunninverlening		
9. Beandelingen juridische aspecten handhaving		
10. Behandelingen juridische aspecten afwijkingsbesluiten		
11. Ketentoezicht		
12. Buitengewone opsporing milieu en fysieke leefomgeving		
Accent bouwen		
13. Bouwfysica		
14. Brandveiligheid		
15. Constructieve veiligheid		
16. Bouwakoestiek		
17. Sloop en asbest		
Accent milieu		
18. Afwalwater (indirecte lozingen)		Er is voldoende werkaanbod. Er zijn 2 medewerkers werkzaam op dit deskundigheidsgebied. Zij voldoen nog niet. In 2021 wordt met de nieuwe leverancier onderzocht wat zij nodig hebben om te (gaan) voldoen.
19. Bodem, bouwstoffen, water		
20. Externe veiligheid		
21. Geluid (milieu- en bouw)		
22. Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van Wabo vergunningaanvragen)		
22.a Groen en ecologie (vergunning Wet natuurwetscherming)		
23. Luchtkwaliteit		
Accent Ruimtelijke ordening		
24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte		
25. Exploitatie en planeconomie		
26. Cultuurhistorie		
27. Energiebesparing en duurzaamheid		Dit (nieuwe) deskundigheidsgebied wordt in 2021 verder uitgediept.

Legenda:

ODR voldoet op organisatieniveau
ODR voldoet niet volledig, zie toelichting
Deze taak wordt niet door ODR uitgevoerd

Gelders onderzoek toetsing en borging kritieke massa

Bijdrage deelnemers

Deelnemer	Begroting Berap 2020	Realisatie Jaarrekening
DVO bijdrage Gemeente Buren	2.500.709	2.629.946
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	1.428.275	1.334.314
DVO bijdrage Gemeente Maasdriel	1.890.663	2.155.546
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	1.767.634	1.725.535
DVO bijdrage Gemeente Tiel	952.969	902.525
DVO bijdrage Gemeente West Betuwe	3.932.220	4.143.974
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	2.125.069	2.157.927
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	2.494.948	2.650.967
DVO bijdrage Provincie Gelderland	345.159	345.820
Overige bijdragen		
Bijdragen andere omgevingsdiensten	503.841	500.028
Subsidies	88.884	88.865
Overige baten	483.441	873.193
	18.513.812	**19.508.640**

De totale bijdrage is als gevolg van de toename van de dienstverlening gestegen. Met name de groei van de bouwtaken, en de overige baten/meerwerk heeft gezorgd voor meer inzet van de ODR. Met de invoering van de outputfinanciering bestaat er een duidelijke relatie tussen de geleverde diensten en de deelnemersbijdrage. In de afzonderlijke programma's is te zien dat de geleverde diensten fors hoger zijn dan begroot.